PROLETARI DIN TOATE ȚĂRILE, UNIȚI-VĂ!

veac nou

ORGAN AL CONSILIULUI GENERAL A.R.L.U.S.

12 pagini – 1 leu

Privirea culege și creierul alege

DIN SUMAR:

● Sfîrșitul „războiului fulger" ● A existat Robin Hood? ● Implicațiile stării de ebrietate ● Vînătoare de tauri sălbatici ● Sîntem obiectivi, sîntem subiectivi? ● Pagina de umor

52

ANUL XXVII

24 DECEMBRIE 1971

(1397)

Se spune că ceea ce este mare se vede mai bine din depărtare. Și lucrul este adevărat și pentru unul din momentele cruciale ale celui de-al doilea război mondial, anume pentru bătălia de la Moscova al cărei tablou general, contururi și detalii le întrevedem acum, la 30 de ani de la desfășurarea ei, mai pregnante, mai impresionante.

Ocuparea Moscovei era unul din punctele cheie ale planurilor de atac ale comandamentului hitlerist. Generalul Halder, șeful marelui stat-major al Wehrmacht-ului notase în jurnalul său: „Ofensiva împotriva Moscovei are cele mai bune șanse de succes". Iar feldmareșalul Kluge, unul din cei care au insistat în mod deosebit pentru concentrarea forțelor de atac în direcția Moscova, afirma: „Izbind Moscova, vom lovi în capul și inima sistemului sovietic". Moscovei și locuitorilor ei le era rezervată o soartă tragică. Orașul urma să fie încercuit din toate părțile, în așa fel ca nici un ostaș și nici un locuitor să nu-l poată părăsi. Mai mult, Hitler ordonase pregătiri speciale pentru inundarea capitalei sovietice și a împrejurimilor ei. „În locul Moscovei, va trebui să se întindă o vastă mare care să ascundă pentru totdeauna lumii civilizate capitala poporului rus".

Planurile comandamentului hitlerist nu se întemeiau, de altfel, numai pe dorinți, ci mai cu seamă pe împrejurarea că, în toamna lui 1941, armata hitleristă avea o certă superioritate atît în ce privește efectivele, cît și producția de război.

În vederea realizării obiectivelor sale, comandamentul hitlerist a concentrat forțe enorme: 77 de divizii de elită, dintre care 44 blindate și 8 motorizate (circa 1 700 de tancuri și 14 000 de tunuri și aruncătoare de mine), cu un efectiv total de peste un milion de soldați și ofițeri și 950 de avioane. În fața armatelor germane se aflau, spre a apăra capitala U.R.S.S., trei grupări de armate sovietice: fronturile de Vest, de Rezervă și Briansk. Așa cum arăta recent mareșalul Jukov, forțele inamice erau însă de 1,5—2 ori superioare celor trei fronturi reunite.

Documentar

Sfîrșitul „războiului fulger"

Succese temporare

Ofensiva germană a fost declanșată în ziua de 30 septembrie 1941. Principala lovitură a inamicului a fost îndreptată împotriva armatelor a 30-a și a 19-a. Patru divizii de pușcași din armata a 30-a au trebuit astfel să înfrunte 12 divizii inamice, dintre care trei de tancuri și una motorizată (cu un total de 400 de tancuri). Deși ostașii sovietici au luptat eroic, unitățile de tancuri inamice au izbutit totuși, în ciuda pierderilor suferite, să străpungă liniile de apărare și să încercuiască o parte din forțele celor trei fronturi. „S-a luptat pînă la ultimul soldat și pînă la ultimul cartuș" — a raportat atunci Consiliului militar al Frontului M. F. Lukin, comandantul armatei a 19-a, unul dintre cei mai talentați și curajoși comandanți din timpul Războiului pentru Apărarea Patriei. Și într-adevăr așa a fost. Luptînd în încercuire și angrenînd în bătălie 28 de divizii fasciste din grupul de armate „Centru", armatele sovietice a 19-a, a 20-a și a 32-a le-au pricinuit grele pierderi, pe care Hitler n-a mai avut apoi cu ce le înlocui. În felul acesta a fost cîștigat un timp prețios pentru organizarea apărării ulterioare. Armatele hitleriste au izbutit să realizeze o străpungere a frontului sovietic și să înainteze mult ocolind pe la sud și nord trupele fronturilor de Vest și de Rezervă. O situație la fel de grea s-a creat și la sud de Briansk, unde trupele frontului cu același nume erau amenințate cu încercuirea. La 5 octombrie germanii au ocupat orașul Oriol și frontul Briansk a fost rupt de restul armatelor care trebuiau să apere Moscova. Suferind pierderi grele, trupele sale s-au retras, luptînd, spre Est. Între timp, situația devenise amenințătoare și în direcția Tula.

În fața acestei situații se impunea o reconstituire grabnică a unităților de pe front și crearea unor noi linii de apărare. La 10 octombrie, viitorii mareșali Jukov și Konev au primit, cel dintîi în calitate de comandant al întregului front vestic, iar cel de-al doilea ca locțiitor al său, comanda tuturor trupelor care se aflau în fața Moscovei. Spre a face față noilor atacuri prevăzute, trupele sovietice au depus atunci o muncă titanică. Sleiți de oboseală și neavînd cînd se odihni, ostașii munceau zi și noapte pentru a închide căile de acces spre capitală.

Încă ceva mai înainte de 10 octombrie începuseră a fi transferate pe frontul de vest, anume pe linia de apărare de la Mojaisk, trupe din rezerva Marelui Cartier General și de pe fronturile învecinate: 14 divizii de infanterie, 16 brigăzi de tancuri, 40 de regimente de artilerie și altele. Armatele a 16-a, a 5-a, a 43-a și a 49-a au fost reconstituite. La jumătatea lui octombrie ele totalizau un efectiv de 90 de mii de oameni. „Era desigur insuficient — a arătat mareșalul Jukov. Dar nu aveam mari posibilități. Încît s-a hotărît să ne consolidăm principalele sectoare de apărare pe axele Volokolamsk, Mojaisk, Maloiaroslaveț, Kaluga".

În aceste împrejurări extrem de grele, trupele sovietice au făcut față cu eroism presiunii continue a inamicului, mai ales în sectorul Viazma. Datorită rezistenței îndîrjite a trupelor încercuite acolo s-a putut cîștiga un timp prețios pentru organizarea apărării pe linia Mojaisk. În felul acesta, deși armatele germane înaintaseră de la declanșarea ofensivei circa 230—250 kilometri spre est, planul comandamentului hitlerist care scontase pe cucerirea Moscovei pînă la mijlocul lunii octombrie a eșuat.

Către sfîrșitul lui octombrie 1941 ofensiva germană a slăbit. În rîndul trupelor atacatoare începuse să se răspîndească convingerea că armata germană nu era pregătită spre a purta războiul și a iarna în troienele din jurul Moscovei.

Dar perioada de răgaz a fost doar de scurtă durată, dat fiind că Hitler socotea că numai cucerirea Moscovei îi putea asigura sfîrșitul victorios al războiului în termenul limită pe care și-l fixase.

În vederea continuării ofensivei, comandamentul hitlerist a luat deci măsuri extraordinare. Au fost create și întărite două principale grupări de șoc, una în zona Volokolamsk, cu misiunea de a ataca capitala sovietică dinspre nord, iar cealaltă în regiunea Tula pentru atacarea orașului și încercuirea lui dinspre sud, prin Kolomna-Kașir, urmînd ca joncțiunea celor două grupări să fie făcută în zona Noghinsk.

„Taifunul" jugulat

A doua etapă a ofensivei naziste declanșată în cadrul operației cu numele de cod „Taifun" a început la 15 noiembrie cu un atac împotriva armatei a 30-a de pe frontul Kalinin. În același timp au fost lansate atacuri împotriva Frontului de vest, mai exact împotriva aripii drepte a armatei a 16-a care se afla la sud de rîul Soș.

Împotriva celor 51 de divizii inamice (între care 13 de tancuri și 7 motorizate), frontul vestic putea alinia acum un număr mai mare de divizii. Aviația sovietică poseda și ea mai multe avioane, dar inamicul își menținea superioritatea în arme de foc, tancuri și efective — în oameni de aproape două ori, în tancuri de 1,5 ori, în tunuri și aruncătoare de mine de 2,5 ori. Cele 56 de tancuri și 210 tunuri și aruncătoare de mine ale armatei a 30-a, de pildă, trebuiau să facă față unui număr de circa 300 tancuri și 910 tunuri și aruncătoare de mine ale inamicului. Pe frontul de la Kașir raportul era de 45 de tancuri și 315 tunuri și aruncătoare de mine față de 400 tancuri și 810 tunuri și aruncătoare de mine. Trupele hitleriste primiseră ordinul să atace frontal, fără a ține seama de pierderi, pentru a realiza cu orice preț o străpungere a unităților de tancuri pînă în oraș. Pentru apărătorii acestuia s-a creat din nou o situație foarte grea. Atacul dușmanului avea o forță de izbire cumplită. În ciuda împotrivirii înverșunate a trupelor sovietice, care luptau pentru fiecare metru de pămînt, inamicul înainta. La 23 noiembrie hitleriștii au ocupat Klin și Solnecinogorsk, la 28 noiembrie au ajuns la canalul Moscova-Volga, au ocupat Iahrom, s-au apropiat de Dmitrov. În sud, unitățile de tancuri ale lui Guderian au pătruns în Tula, amenințînd să taie legătura dintre Moscova și Tula. La 29 noiembrie, trupele hitleriste au cucerit Iasnaia Poliana și Kriukovo aflate la 25—30 de kilometri nord de Moscova.

În primele zile ale lui decembrie comandamentul hitlerist se credea aproape de victorie. Goebbels dăduse chiar ordin ca pentru ziua de 2 decembrie ziarele să rezerve spațiu spre a putea anunța senzaționala veste a cuceririi Moscovei.

Cu toate atacurile furibunde ale armatelor germane, pe măsură ce ofensiva continua, începea însă să se vădească și o sleire a forței sale de șoc. Desfășurîndu-și grupările de asalt pe un front larg și lansînd mult în față unitățile blindate, germanii își întinseseră atît de mult frontul, încît în luptele din imediata apropiere a Moscovei unitățile sale își pierduseră capacitatea de percuție. Comandamentul hitlerist nu se așteptase la pierderi atît de mari în bătălia Moscovei și în consecință nu era în stare să le înlocuiască, să trimită întăririle necesare.

Contralovitură

Intuind această stare de lucruri, încă din ultimele zile ale lui noiembrie frontul de vest sovietic a fost consolidat cu prima armată de șoc, cu armata a 10-a și cu armata a 20-a. Aceste armate fuseseră trimise la cererea mareșalului Jukov care demonstrase că vîrfurile de atac inamice puteau și trebuiau nimicite înainte ca inamicul să-și aducă rezerve din nord și sud, ceea ce ar fi complicat și mai mult situația.

În recunoaștere.

Contraofensiva sovietică a început la 5—6 decembrie. Astăzi se știe că trupele hitleriste au pierdut în fața Moscovei 50 de divizii de elită; pe cîmpurile de luptă din regiunea Moscova, Tula, Kalinin și Briansk și-au găsit moartea 400 000 de soldați și ofițeri germani. La 19 decembrie feldmareșalul von Brauchitsch, comandantul-șef al trupelor terestre ale celui de-al III-lea Reich, a fost înlocuit pentru „motive de sănătate". Două zile mai tîrziu, a fost revocat din funcțiile sale feldmareșalul von Bock, comandantul-șef al grupului de armate „Centru". Colonelul-general Strauss, comandantul armatei a 9-a s-a „îmbolnăvit" brusc. La 26 decembrie a fost înlocuit și generalul Guderian. Pe scurt, între decembrie 1941 și aprilie 1942 au fost înlocuiți și revocați 35 de generali germani. După cum a observat istoricul englez Fuller „de la bătălia Marnei nu se mai văzuse nicicînd o asemenea hecatombă de generali".

Timp de două săptămîni Hitler nu s-a putut hotărî să recunoască eșecul planurilor sale. La 16 decembrie el mai trimitea comandanților de pe frontul de lîngă Moscova ordine de a apăra pozițiile ocupate. Dar contraofensiva Armatei Roșii continua. Pînă la începutul lui ianuarie, armatele hitleriste au fost date înapoi cu 100—250 kilometri. Trupele sovietice au eliberat peste 11 000 de localități, între care centrele de regiune Kalinin și Kaluga, au înlăturat primejdia de încercuire a orașului Tula și amenințarea care planase asupra Moscovei și regiunii industrtiale Moscova. După care, din ianuarie pînă în aprilie 1942 Armata Roșie a desfășurat o ofensivă generală (cu 9 fronturi și 3 flote aeriene), respingînd inamicul și mai departe spre vest, suprafața eliberată însumînd 150 000 kilometri pătrați, cu o populație de peste 5 milioane de locuitori.

Victoria dobîndită în fața Moscovei a avut în mod cert o înrîurire hotărîtoare asupra întregii desfășurări ulterioare a războiului. Planurile hitleriste de „război fulger" s-au prăbușit definitiv.. Iar o dată cu prima mare înfrîngere hitleristă din cel de al doilea război mondial s-a risipit ireversibil și mitul invincibilității Germaniei naziste.

În același timp, izbînda armatelor sovietice a ridicat moralul tuturor celor care luptau, în întreaga lume, împotriva fascismului și a contribuit la întărirea coaliției antihitleriste.

documenta
cumentar docum
entar documentar d
documentar document
mentar documentar doc
ar documentar documenta
cumentar documentar docu
ar documentar documentar
cumentar documentar docu

ȘANTIERE NAVALE

Al doilea spărgător de gheață atomic

Cea mai cunoscută navă a flotei sovietice este, fără îndoială, spărgătorul de gheață atomic „Lenin". Cînd, acum 12 ani, a pornit în călătoria de probă, era prima navă de suprafață cu propulsie atomică. De fapt prin dimensiunile ei (o lungime de 134 m, o lățime de 27,5 m și o deplasare de 16 000 t), nava se află și acum în fruntea spărgătoarelor de gheață. Dar în curînd va fi întrecută, nu atît ca mărime, cît ca perfecțiune a construcției.

Rivalul ei, „Arktika", se naște tot la Șantierul naval din Leningrad. Tehnicienii și constructorii șantierului au valorificat experiența cîștigată cu „Lenin" proiectînd un nou spărgător de gheață, mult superior primului. Înfățișarea sa exterioară va fi determinată de forma și mai adecvată a corpului și etravei, ca și de suprastructura mai compactă. Industria atomică sovietică a creat pentru această navă un reactor mai puternic și mai eficient. Încît, în timp ce combustibilul nuclear necesar lui „Lenin" trebuie schimbat la fiecare trei ani, „Arktika" va putea naviga aproape opt ani cu o încărcătură.

Dar noul spărgător de gheață va stabili și alte standarde în materie de confort. Fiecare membru al echipajului va avea cabină proprie cu aer condiționat. Săli de gimnastică, un bazin de înot acoperit, săli de club și multe altele vor oferi echipajului distracții variate în timpul liber.

De altfel constructorii de nave leningrădeni mai au pe mesele de proiectare încă două spărgătoare de gheață atomice, dintre care primul urmează să fie construit în cursul actualului cincinal. Noile spărgătoare vor prelungi perioada de navigație între Marea Barents și Marea Bering cu aproape două luni. Cu această prelungire, calea nordului va fi deschisă o jumătate de an, iar volumul mărfurilor transportate pe apă va crește considerabil.

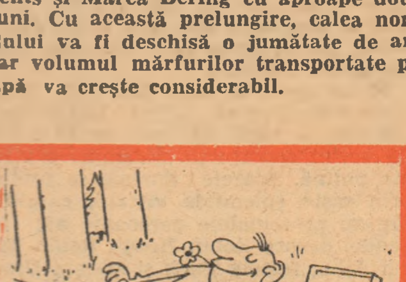

Glasurile pădurii.
Desen de **V. Mileiko**

PROBLEME ȘI SOLUȚII

Aerul transportă containere

Foarte aproape de localitatea Șulaveri din Gruzia poate fi văzută o construcție neobișnuită: o conductă cu diametrul de un metru, bine fixată pe suporturi solide. Lungimea acestei instalații industriale experimentale — prototipul primei conducte pneumatice din lume pentru containere — este de 2,5 kilometri.

În afară de neregularitățile naturale ale terenului, constructorii au prevăzut, în vederea probelor, și obstacole suplimentare. Astfel, pe o porțiune conducta urcă brusc, apoi urmează un timp pe o estacadă, o linie perfect orizontală, după care coboară spre pămînt și în final urmează un traseu subteran. După 1 300 de metri iese din nou la suprafață, descriind un arc cu deschiderea de 50 metri. De pe estacadă, care este de fapt stația de încărcare a conductei, se văd la oarecare depărtare construcțiile unei cariere pentru extracția și prelucrarea nisipului și pietrișului folosite la prepararea betonului. Cariera se află la 45 de kilometri de fabrica de ciment. Încît conducta pneumatică ar urma să aprovizioneze fabrica cu materie primă. Pînă atunci pietrișul și nisipul sînt transportate cu autocamioane și vagoane de cale ferată.

Conducta pneumatică pentru containere ar micșora de cîteva ori cheltuielile de transport. Ea ar urma de altfel să lege nu numai cariera și fabrica, ci și diversele ateliere ale fabricii. Investițiile pentru construcția acestei moderne linii de transport ar fi amortizate — după calculele specialiștilor — într-un an și jumătate. Porțiunea de conductă supusă acum probelor a fost construită într-un an.

Cum va funcționa însă noua instalație? De-a lungul liniei au fost înălțate cîteva stații de pompare a aerului. În timpul probelor primei părți a conductei — în totalitatea ei a fost încercată în două etape — presiunea în interior a fost mai mare decît presiunea atmosferică cu numai 0,15 kg/cm². Dar s-a vădit că și această presiune este suficientă pentru a pune în mișcare o garnitură de 6 containere și 2 „pneumomobile" cu o viteză medie de 35 kilometri pe oră. Încît trenul, cu o greutate totală de 22 de tone, a circulat fără oprire cu o forță de tracțiune de 1 200 de kilograme. Presiunea variază, însă, în funcție de secțiunea conductei, de înclinația ei, de curburi, de greutatea garniturii și alți indici.

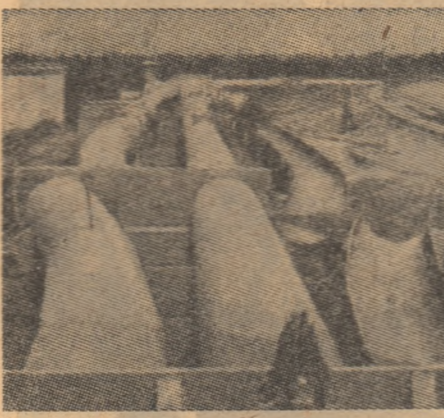

Schimbător de cale: garnitura cu containere trece de pe o linie pe alta.

În pereții conductei sînt tăiate în mai multe locuri deschizături de diverse mărimi, dintre care unele sînt ferestre de control, iar în altele sînt montate conductoare și diverse dispozitive ale sistemului de automatizare a conductei. Containerele și „pneumomobilele" sînt plasate pe boghiuri mobile care se deplasează fără zgomot.

În incinta stației de încărcare există mai multe rezervoare. Ele primesc „marfa" adusă direct din carieră pe benzi rulante. Din aceste rezervoare, de dimensiuni mari, nisipul și pietrișul sînt trecute în alte rezervoare, mai mici, de dozare, apoi în containere.

„Pneumomobilele" sînt prevăzute cu cîte un magnet, iar deschizăturile din partea de sus a conductei cu cîte un traductor. Cînd magnetul se află sub nivelul deschizăturii, traductorul comunică la tabloul de comandă trecerea trenului.

Prototipul conductei pneumatice pentru containere este folosit, am văzut, la transportul nisipului și prundișului. Liniile care vor fi construite după acest model vor putea transporta însă tot felul de încărcături și, firește, pe distanțe variate.

Sonde în Tiumen.

Foto: **T. Tarasevici (A.P.N.)**

CE SE DISCUTĂ

Soarele este intervievat

Studierea planetei Marte este principala misiune, dar nu singura, a stației automate interplanetare „Marte-3". În cursul zborului ei de șase luni, stațiile terestre au primit cu regularitate informații despre misterioasele semnale radio emise periodic și eruptiv de către Soare.

Puternica și variata radiație a astrului nostru este — se știe — într-un fel „cartea sa de vizită". Fiecare tip de radiație permite înțelegerea unui alt fenomen petrecut în Soare. Pînă acum însă nu se știe decît foarte puțin despre „erupțiile-radio". Emițătoarele radio solare funcționează în gama de unde metrice și lansează semnale care nu depășesc cîteva sutimi de secundă. Aceste date au fost obținute grație unor experiențe terestre.

Din păcate însă aparatele terestre, heliografele, văd sursa radio din față, dacă ne putem exprima așa și nu pot măsura caracteristicile „de profil": intensitatea acestor surse și diagrama lor de orientare. Este un lucru care poate fi realizat acum numai de către aparatura de pe stația cosmică amintită, care se află la o depărtare de cîteva zeci de milioane de kilometri de Pămînt.

Ideea acestei „stereoviziuni" simultane a erupțiilor radio solare, făcută din două puncte, de pe Terra și de la bordul lui „Marte-3", a fost sugerată de savanții francezi G. Steinberg și K. Karoubalos și realizată în cadrul planului de cooperare sovieto-francez pentru studierea spațiului cosmic. Participanți direcți la experiența „Stereo" sînt cercetătorii de la observatorul din Meudon (Franța) și de la Institutul de cercetări cosmice al Academiei de Științe a U.R.S.S.

Pe Pămînt, observațiile sînt făcute de radiotelescopul francez de la Nance. În fiecare zi, la aceeași oră, cînd Soarele trecea deasupra meridianului de la Nance, erau puse în funcțiune și aparatele participante la experiență aflate la bordul lui „Marte-3". Este vorba în primul rînd de o mică antenă de televiziune (un radiotelescop miniaturizat). Informațiile captate de antenă ajung mai întîi într-un preamplificator și apoi într-un receptor unde semnalul este definitiv amplificat și transformat în vederea tratării lui ulterioare. Întreaga aparatură a fost concepută și construită de specialiști francezi.

În afara ei, pe „Marte-3" mai există un dispozitiv conceput la Institutul de cercetări cosmice și instalat pentru prima oară la bordul unui aparat cosmic; un dispozitiv de reducere a informației excedentare. Spre a nu scăpa foarte scurtul impuls al erupției, parametrii fondului general al emisiunii trebuie măsurați permanent și cu mare rapiditate, fără a suprasolicita însă cu informații inutile utilajul de memorizare.

În aceste condiții, dispozitivul de reducere a informației excedentare are scopul de a respinge datele inutile în așa fel ca pe Pămînt să fie transmise numai semnalele „erupției radio". Rezultatele obținute la bordul lui „Marte-3" sînt introduse pentru descifrare într-un calculator universal.

CONSTRUCȚII

Pentru 150 000 de autocamioane

La Naberejnîe Celnî în R.S.S.A. Tătară se află în momentul de față în construcție (cum am mai anunțat) un ansamblu industrial realmente gigantic: un complex de uzine care vor produce 150 000 de autocamioane pe an. Caracteristic pentru acest neobișnuit șantier e că constructorii au atacat simultan toate unitățile productive. Pe un teritoriu de cîteva zeci de kilometri pătrați se înalță astfel concomitent clădirile uzinei de utilaje, ale fabricii de motoare Diesel, turnătoriei, forjei, preselor și atelierelor de asamblat. Fiecare din ele va adăposti tot atîtea întreprinderi de sine stătătoare, fără egal în ramura respectivă prin proporțiile lor. Turnătoria, de pildă, va produce anual 600 000 de tone de piese turnate, depășind astfel proporțiile oricărei turnătorii din U.R.S.S. sau de peste hotare.

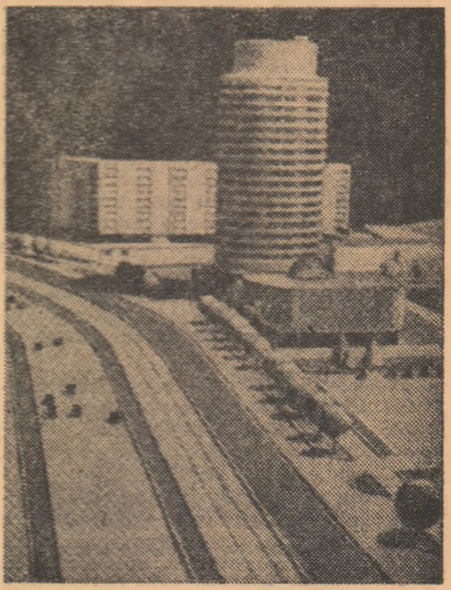

Uzina de pe Kama. Schiță de proiect.

„Problemele cele mai importante — scria recent ziarul „Sovetskaia Tataria" — sînt acum locuințele și cadrele, muncitori și ingineri. În doi ani s-au construit 200 000 metri pătrați de suprafață locativă".

Numărul următor al revistei noastre va apărea marți 28 decembrie!

A EXISTAT ROBIN HOOD?

reportaj
reportaj reportaj
portaj reportaj repor
taj reportaj reportaj re
reportaj reportaj reportaj
ortaj reportaj reportaj repo
j reportaj reportaj reportaj
portaj reportaj reportaj repor
aj reportaj reportaj reportaj

O legendă tenace şi un profesor necruţător

Deşi are mai bine de o mie de ani, stejarul arată încă viguros. Dar crengile par totuşi să nu mai poată susţine greutatea venerabilei vîrste şi poate că uriaşul s-ar fi prăbuşit de mult dacă omul n-ar fi intervenit spre a-i susţine demnitatea-i slăbită. Într-adevăr, mîndrul patriarh al unei familii care s-a stins de mult este acum sprijinit de stîlpi de lemn şi de lanţuri. Dar la drept vorbind cred că altceva îi dă puterea să reziste, căci nu e un stejar oarecare, ci unul legendar, stejarul lui Robin Hood.

Sub stufoasa-i coroană s-a adăpostit statul major al lui Robin Hood şi al veselilor lui tovarăşi. Acolo dezbăteau aceştia planurile de atacare a episcopilor, oamenilor regelui şi şerifului din Nottingham. Acolo se înfruptau din carnea de mistreţi şi cerbi vînaţi pe domeniile regale, acolo beau vinul confiscat, îi interogau pe prizonieri etc. Cel puţin aşa ni-i descriu cîntecele populare, legenda oficială, opere literare mai mult sau mai puţin izbutite şi, în sfîrşit, cinematograful.

Plecasem într-acolo spre a-l apăra pe Robin Hood. Căci aflasem că exista un om care voia să sfîrşească odată pentru totdeauna cu legendarul personaj. Acest distrugător de mituri se numeşte Charles Wilkes ; e profesor de istorie, pensionar, fost director al unei şcoli particulare din oraşelul Penkridge.

Ca să fiu sincer, versiunea oficială despre Robin Hood, deşi cam confuză, îmi plăcea. Ştiam că a trăit în a doua jumătate a secolului XII, pe timpul lui Henric al II-lea. Părea să fi fost mai degrabă un războinic saxon care lupta împotriva regilor normanzi care-i cotropiseră ţara. Robin Hood lua pămînt de la bogaţi şi împărţea bani săracilor. Îmi plăceau ciocnirile lui cu şeriful, cu episcopii şi cu străjile regelui. Era simbolul unui joc îndrăzneţ. Dar era şi un simbol politic, acela al luptei necurmate împotriva asupririi şi, în plus, un simbol, ca să spun aşa, psihologic : simbolul vieţii care combate moartea, al bucuriei care se ridică împotriva tristeţii etc. Şi îmi mai plăcea foarte mult că Robin Hood şi prietenii lui îşi spuneau „vesela frăţie a pădurii".

Dar vai ! Se pare că lucrurile au stat cu totul altfel. Robin Hood şi prietenii lui : Micul John, fratele Tuck, William Scarlet şi ceilalţi au fost totuşi nişte bandiţi, asasini, fără nici o aură eroică. Şi, ca şi cum asta n-ar fi de ajuns, se pare că mişunau pretutindeni, nu existau numai la Sherwood. Cel puţin aşa crede profesorul Charles Wilkes. Voiam, deci, să văd pe ce se întemeiau afirmaţiile lui.

Profesorul locuieşte la periferia oraşului Penkridge, într-o casă de cărămidă roşie, specific englezească. M-a primit nu fără oarecare nedumerire, sentiment care de altfel nu-l mai părăseşte din clipa cînd ziarele şi-au informat cititorii că el, Charles Wilkes, vrea să scrie despre Robin Hood, pe baza documentelor adunate în comitatul Staffordshire, o carte care va schimba cu desăvîrşire actuala imagine despre Robin Hood. Vestea a fost primită cu vădită ostilitate în comitatul Nottinghamshire, ale cărui autorităţi îşi amintesc de Robin Hood numai cînd cineva ameninţă să li-l răpească. Oricum, au declarat categoric că n-au de gînd să cedeze nici măcar o iotă din istoria şi legendele comitatului. Îi ştim noi pe aceşti cercetători, spuneau notabilii din Nottingham, la fiecare doi-trei ani vin cu o nouă teorie care afirmă că Robin Hood cică n-ar fi existat, iar dacă a existat, a fost altfel şi n-a trăit în Nottinghamshire ci în Derbyshire sau Yorkshire. Wilkes e sigur unul dintre ei...

Opinia istoricului din Penkridge

L-am rugat dar pe profesor să ne schiţeze figura lui Robin Hood, aşa cum o vede el după ce a cercetat noile documente.

— Esenţialul e că n-a existat un singur Robin Hood, ne-a spus Wilkes. Dar e greu de stabilit cîţi. După 1066, cu alte cuvinte după cucerirea Angliei de către normanzii de sub conducerea lui Wilhelm, mulţi feudali saxoni : baroni, baroneţi, conţi, care rămăseseră fără pămînturi, s-au retras în păduri. Unii singuri, alţii cu familiile, iar, în sfîrşit, o a treia categorie — cu avutul şi cu ţăranii.

Da, da, ştiu că în faţa castelului din Nottingham există un monument al lui Robin Hood care simbolizează, ca să spun aşa, lupta împotriva despotismului în acest oraş. Dar o asemenea situaţie, inclusiv exproprierea pămînturilor, nu era caracteristică numai pentru Nottingham şi pentru alte comitate. Toţi cei care luptau în vremea aceea, ascunşi în păduri, împotriva autorităţii regale erau numiţi Robin Hood, care înseamnă, după cum ştiţi, „pasăre de pădure" sau, dacă vreţi, „hoţ de pădure". La început ei luptau împotriva normanzilor. Dar curînd, principiile politice ale Robin Hood-ilor şi-au schimbat caracterul onest.

Ajuns aici trebuie să menţionez, a arătat mai departe profesorul, că — deşi victime ale cuceritorilor normanzi — nobilii saxoni erau, în cea mai mare parte, nişte canalii, invidioşi şi perfizi unii faţă de alţii, spoliatori ai ţăranilor. De altfel, baronii saxoni n-aveau în genere principii politice şi aşa se explică cum, din „haiduci", s-au transformat în tîlhari obişnuiţi de codru, gata să-l atace pe primul ins aflat în bătaia săgeţii lor.

Legenda mai spune că el împărţeau ţăranilor ce jefuiau de la bogătaşi. Dar chiar aşa să fi fost ? Ţăranii nu locuiau în păduri, acolo nu trăiau decît tîlharii. E greu de crezut că Robin Hood-ii părăseau pădurea plecînd prin sate spre a-şi împărţi prada cu ţăranii. Iar dacă o făceau totuşi uneori, apoi e sigur că nu împinşi de o pornire filantropică, ci spre a cumpăra pur şi simplu tăcerea celor care ştiau de existenţa lor. Căci pe capetele Robin Hood-ilor se puneau mari premii.

Primul rege normand care a lovit puternic în interesele baronilor a fost Henric I. Dar după moartea lui, în 1135, i-a urmat la tron nepotul lui, Stephen, un om slab, nehotărît. Acesta a încheiat un tratat cu baronii şi le-a înapoiat pămînturile. Drept care Robin Hood-ii au părăsit pădurile şi şi-au reluat vechiul fel de trai. Mai mult, au înfiinţat un soi de mafie, care a slăbit autoritatea regelui şi a reinstaurat puterea baronilor. Dar împotriva cui era îndreptată această putere ? Desigur, împotriva săracilor sau a yeomenilor ceva mai înstăriţi. Cu alte cuvinte, foştii Robin Hood-i s-au purtat cu ţăranii la fel cum se purtaseră normanzii cu ei. În faţa acestei situaţii acum se refugiau în păduri ţărani, reprezentanţi ai micii nobilimi, yeomeni. Care şi ei au fost numiţi Robin Hood-i, dar ţelurile luptei lor se deosebeau de acelea ale predecesorilor.

După un timp situaţia iar s-a schimbat. În 1154, s-a urcat pe tron Henric al II-lea, un partizan al puterii centralizate, care şi-a propus desfiinţarea puterii baronilor care ruinaseră ţara. Drept care a trecut la exproprierea pămînturilor lor şi fixarea de impozite mari. Rezultatul a fost că pădurile au început din nou să mişune de Robin Hood-i proveniţi dintre aristocraţi, iar pînă la urmă lupta lor împotriva regelui a degenerat în banditism. Pot fi citaţi astfel Ranulf, conte de Chester, William, conte de Ferrers, Robert de Locksley, Alfred de Hunterden etc.

Nu există dovezi că unii dintre ei s-ar fi ascuns chiar în pădurile din Sherwood şi că şi-ar fi instalat statul major sub stejar. Dar cu timpul povestea acestor oameni, episoade reale şi invenţie, a fost relatată în balade care exaltau un legendar Robin Hood. Legenda spune, de pildă, că Robin Hood a fost întemniţat într-un castel din Nottingham, de unde a fost eliberat de prietenii lui : fratele Tuck şi Micul John. Realitatea este că Randle Blandville a fost arestat de oamenii şerifului şi închis la Newcastle, nu la Nottingham, de unde a fost eliberat nu de un călugăr şi un ţăran, ci de un grup de menestreli, care au pătruns în curtea castelului în timpul unei sărbători. Mai departe, legenda afirmă că Robin Hood s-a căsătorit cu frumoasa Mariana în bisericuţa din Edwinstowe. În realitate, însă, tînăra Mariana, fiica baronului Ferrers, s-a căsătorit cu Robert de Locksley. În sfîrşit, legenda mai arată că Robin Hood ar fi fost conte de Huntington. A existat, e adevărat, un Robin Hood, dar el a stăpînit Hunterdenul, un sat din comitatul Staffordshire. De altfel nici n-ar fi putut să fie conte de Huntington, întrucît Henric I dăruise acest titlu regilor Scoţiei.

Robin Hood în interpretarea lui Erroll Flynn.

Mai trebuie limpezit, însă, şi un alt moment referitor la Robin Hood, anume prietenia lui cu Richard Inimă de Leu. Iată cum au stat lucrurile în această privinţă. După ce s-au retras în păduri, nobilii au înţeles curînd că nu se vor putea măsura cu Henric II şi au început să caute sprijin la Richard Inimă de Leu, celebru ca războinic, dar total lipsit de talent administrativ. Baronii ştiau însă că readucerea pe tron a lui Richard ar însemna redobîndirea vechii puteri. Şi chiar aşa s-a întîmplat. Imediat după ce Richard a fost reînscăunat, baronii s-au întors triumfători la castelele lor, iar în păduri au rămas numai ţăranii şi yeomenii. Dar situaţia s-a schimbat din nou cînd Richard a pornit în cruciadă. Ioan, fratele lui, a declarat război baronilor, silindu-i să se retragă iar în păduri unde aşteptau întoarcerea lui Richard. Cînd însă Richard a murit şi Ioan a devenit rege de drept, baronilor le-a sunat ultimul ceas. Sub stejarul din Sherwood, supranumit apoi stejarul „parlamentar", şi-a făcut Ioan cunoscută hotărîrea de a-i nimici pe tîlharii nobili. Aşa s-a încheiat epoca Robin Hood-ilor şi a început aceea a legendelor despre Robin Hood.

Mitul nu dispare

După cum se vede, profesorul Wilkes l-a făcut praf şi pulbere pe Robin Hood. Mă simţeam oarecum jenat că nu aveam nici un argument care să-l apere cît de cît pe Robin Hood al meu. Dar cum am ieşit din casa profesorului, m-am simţit mai bine dispus. Căci nu e prima oară cînd istoria ameninţă, prin faptele ei, să destrame mituri şi nu o singură legendă a dispărut sub greutatea argumentelor incontestabile. În această stare de spirit m-am urcat deci în maşină şi am pornit spre Sherwood, iar de acolo spre nord-est, unde mă chema legenda.

M-am oprit în satul Mirfield, lîngă cunoscuta tavernă „Trei călugăriţe". Clădirea e nouă, dar mai există temelia vechii construcţii. Înăuntru era lume puţină. Soarele anemic se prefira prin nişte splendide vitralii, care înfăţişau principalele personaje ale legendei despre Robin Hood : Robin, Micul John, fratele Tuck şi stareţa Ursula, mătuşa lui Robin Hood şi vinovată de moartea lui, cum spune legenda.

Teoria profesorului Wilkes nu l-a impresionat de fel pe clienţii tavernei. Cînd am expus-o în linii mari, un şofer bătrîn şi proprietarul localului au izbucnit în rîs.

— Ei şi ? Am mai auzit noi asemenea teorii, a replicat proprietarul. Şi despre Shakespeare s-au spus vrute şi nevrute. Ba că n-ar fi existat, ba că dacă a existat n-a scris nici un rînd. Important e însă rezultatul. Iar cu Robin Hood lucrurile stau aşa : oricît s-ar zbate acest învăţat, legenda va rămîne legendă.

Şoferul era şi mai înflăcărat.

— Nu-i un simplu mit — ne-a spus el. Căci a fost confirmat de multe ori. Într-o nişă era un tablou care înfăţişa trei călugăriţe. Cea din mijloc era Ursula, stareţa mînăstirii din Kirklees, unde s-a ascuns Robin Hood. Legenda spune că, încercînd să cîştige bună-

(După „Vokrug sveta")

(Continuare în pag. 11-a)

INTERVIU

Nesingurătatea alergătorului de cursă lungă

— Pe cînd premiera „Revizorului" ?

— Cred că în martie. Spectacolul e deja lucrat, fiecare știe ce are de făcut.

— Sînteți, după știința mea, cel mai tînăr Revizor.

— Și după știința mea. De altfel personajul e și el tînăr. Este un rol pe care îl iubesc mult. Și sper să mă iubească și el pe mine, să mă ajute să mă „desfășor". „Revizorul" e considerat pe drept cuvînt un „Hamlet" al comediei. Lucrînd la spectacol am înțeles de ce Gogol a fost nemulțumit, la premiera

Virgil Ogășanu

moscovită, de interpretarea care s-a dat piesei, de tonul facil, de trucurile țintind cu orice preț rîsul. De fapt e multă seriozitate în hazul acestei piese. Cam așa am gîndit și noi spectacolul. Cred că autorul ar fi fost mulțumit. Avem și o distribuție foarte bună — Toma Caragiu, Rodica Tapalagă, Mariana Mihuț, Ștefan Bănică — și un regizor așijderea — Lucian Pintilie.

— Ce vreți să spuneți spectatorului din 1972 prin intermediul acestui personaj de aproape 140 de ani?

— Spectatorului de azi nu i se pot spune decît adevăruri. În ciuda vîrstei sale venerabile, piesa rămîne foarte actuală. Ea ne arată ce nu trebuie să facem sau ce trebuie să facem. Gogol și-a bătut joc de niște racile, de niște slăbiciuni omenești care mai există și azi. Și noi avem de ridiculizat păcate ca servilismul, birocrația, incompetența în unele domenii.

— Sînteți un actor foarte solicitat. Ați interpretat roluri multe și atît de variate, încît îmi vin în minte niște vorbe ale lui Victor Ion Popa : „Dacă actorul poartă în el putința de a simți și arăta mai multe vieți și dacă puterea lui de trăire, ca și numărul acelor vieți, crește pe măsura geniului său, el este osîndit de a nu-și mai putea trăi viața lui adevărată decît în odihnele dintre roluri". Cine sînteți dumneavoastră. Virgil Ogășanu cel adevărat, care-i viața dumneavoastră adevărată. în odihnele dintre roluri ?

— Tot rolurile. Viața mea se concentrează în jurul acestei profesiuni pe care am ales-o. Chiar dacă mă duc la Sinaia să mă odihnesc două-trei zile, tot la roluri mă gîndesc. Meseria noastră are o arie mare de investigație, studiază viața, oamenii, adică un teritoriu imens, infinit. De aceea nu putem spune niciodată că știm totul. Avem mereu de învățat. E o meserie care, ca și fotbalul, cere un antrenament continuu. Găsesc o mare asemănare între aceste două genuri de îndeletniciri, de spectacole : același contact permanent cu publicul, aceeași obligație de a te prezenta bine în fața lui. Și aceeași omenească posibilitate de a nu fi uneori în formă, oricît de bine ai pregăti rolul acasă. Dar asta nu mai privește publicul. În fața lui trebuie să uiți că ești bolnav, supărat etc. Cum spunea profesoara mea Beate Fredanov, chiar dacă ai 38 de grade, lași temperatura la ușa teatrului și abia cînd se sfîrșește spectacolul o iei și te duci cu ea acasă.

— Vă place fotbalul ?

— Îmi place. Îmi place sportul în general, dialogul acesta deschis între sportivi și spectatori. E captivant, de vreme ce o sută de mii de spectatori (infinit mai mulți decît la teatru !) stau două ore cu sufletul la gură. Mi se pare drept, cinstit, totul e arătat pe gazon. Ca și la teatru, de altfel.

— Ați urmărit recitalul lui Ilie Năstase ?

— Bineînțeles ! Năstase mi se pare un strălucit exemplu de pasiune, de dăruire, de gust al riscului, de pregătire. Găsesc că aceste întîlniri internaționale l-au ajutat enorm. E nevoie de un contact permanent cu mari valori. La fel și pentru actor. Trebuie să joace mereu, să nu aștepte rolul cel mare și, dacă se poate, în compania unor texte selecte, a unor parteneri de elită. E o meserie de cursă lungă, nu ajungem niciodată la finiș.

— Să-i spunem singurătatea alergătorului de cursă lungă ?

— Nu, totuși e o cursă colectivă, te susții reciproc. O distribuție, o echipă de valoare poate face lucruri mari.

— Dacă vă place atita dialogul deschis protagonist-public, înseamnă că preferați teatrul ?

— Da, îl prefer, și tocmai datorită acestui contact direct. Am nevoie de reacția publicului. Publicul îți rotunjește rolul. De aceea spun eu că un spectacol la premieră nu e gata. O sală care merge cu tine, care te urmează în toate e lucru mare.

— Dacă în „Revizorul" vă „vedem", în schimb distribuirea dumneavoastră în rolul Cetățeanului turmentat din „Scrisoarea pierdută", e o surpriză enormă pentru noi.

— Și pentru mine. E un rol pe care nu l-am visat, nu mi l-am dorit. Mi l-a dăruit direcția teatrului. Am de învins o tradiție, imaginea bonomului cu obrajii roșii și bucălați. Încă nu știu cum am să fac rolul. Caut.

— Mi-a povestit Irina Petrescu că nu mai puteți intra dezinteresat într-un restaurant. Tot timpul căutați „modele".

— Trebuie să fac totul. Eu am principiul de a nu refuza niciodată un rol, ci de a mă bate cu el. Cineva trebuie să învingă.

— Și dacă învinge rolul ?

— Cred că și un eșec poate fi un cîștig. Cazi de sus. Dar poate că am să reușesc să înving eu.

— V-o doresc din toată inima, pentru dumneavoastră și pentru plăcerea noastră a spectatorilor.

Iulia Scutaru

CINEMA

Vi-l prezentăm pe Rocco Papaleo

Ettore Scola, cunoscut maestru al comediei satirice, lucrează la un nou film, pe care l-a intitulat : „Vi-l prezint pe Rocco Papaleo". În intenția regizorului italian filmul trebuie să fie un apolog despre America contemporană, cu violența, nesiguranța, rasismul ei.

„Dacă aș trăi acolo — s-a explicat Scola — m-aș teme pentru copiii mei din cauza violenței psihologice la care e supus tineretul (și nu numai tineretul)".

Personajul principal al filmului — Rocco Papaleo — este un emigrant italian, fost boxer, care lucrează într-o mină din Canada. Într-o zi află că la Chicago va avea loc un important meci de box. Vechea pasiune îi dă ghes și Rocco hotărăște să plece să vadă meciul. Dar în loc de cîteva ore, cît intenționa să stea, rămîne la Chicago mult timp. În film acest mare oraș este simbolul a tot ce are mai negativ caracteristic „modul de viață american".

Papaleo nu-i un naiv, ci numai prost informat asupra realităților americane ; de aceea totul îl șochează. Întîmplarea îl ajută să cunoască oameni din diferite straturi sociale. Bunătatea, încrederea lui în oameni se lovesc de cruzime, de inumanitate. Numai cu învinșii izbutește să găsească un limbaj comun. Leagă prietenie cu un vagabond, iar după moartea acestuia îi moștenește ura față de alcătuirea nedreaptă a societății. Din clipa aceea Rocco învață să lupte. Firea lui se transformă radical. bunul, blajinul Papaleo cel obișnuit să tacă și să rabde, înțelege că uneori ura este necesară.

Acest drum dramatic va fi străbătut pe ecran de Marcello Mastroianni.

I.Turbin

REFLECTOR

● „Grădinile Semiramidei" este, în ciuda titlului mitologic, un film pe o temă contemporană. El exaltă prietenia frățească dintre un sat gruzin și unul ucrainean, care se mîndresc cu grădinile lor ca și legendara regină.

● Ultimul scenariu lăsat de regretatul scriitor Lev Kassil se intitula „Mersul reginei albe". Un film omonim, despre viața schiorilor sovietici, se turnează la „Lenfilm" în regia lui V. Sadovski.

ACTORI FĂRĂ MACHIAJ

Muzică inainte de toate

Liudmila Savelieva primește multe oferte de filmare ; pe biroul ei scenariile abundă. Dar după ce le citește, le înapoiază, politicos și puțin jenată. De ce ?

În primul rînd pentru că nu vrea s-o trădeze pe Nataša Rostova din „Război și pace". Actrița așteaptă, răbdătoare și exigentă, acel rol care să o captiveze, să i se potrivească, să-l simtă al ei.

Așa se explică de ce între debut și următoarele-i apariții pe ecran au trecut aproape patru ani. Pe cel de al patrulea, însă, îl încheie cu un bilanț îmbucurător atît pentru ea, cît și pentru public ; două ecranizări „Fuga" și „Pescărușul" (pe care spectatorii români le vor vedea în cursul anului viitor N.R.) și „Floarea soarelui", coproducție sovieto-italiană regizată de Vittorio de Sica.

Trei roluri foarte diferite la prima vedere. Și la a doua... Dar, analizate mai atent, ele relevează o asemănare interioară, pe care deosebirile de epocă și biografie a eroinelor nu o prejudiciază, asemănare care a îngăduit Liudmilei Savelieva să rămînă fidelă debutului ei cinematografic, să-i păstreze credință Natașei Rostova. Tandrețea și sinceritatea, poezia, devotamentul apropie cele patru roluri interpretate pînă acum de tînăra actriță.

După propria-i mărturisire, Liudmila Savelieva a avut noroc cu regizorii. Nu mai trebuie să reamintim cum „a descoperit-o", aducînd-o din lumea baletului în aceea a filmului, Serghei Bondarciuk. În „Fuga" actrița a lucrat cu Alexandr Alov și Vladimir Naumov, în „Floarea soarelui" cu Vittorio de Sica, în „Pescărușul" cu Iuli Karasik. Regizori foarte diferiți prin manieră, concepții, tendință, dar toți maeștri de clasă atît de înaltă încît simpla colaborare cu ei este generatoare de bucurii artistice.

Fiecare actor are un vis. Care se împlinește mai devreme sau mai tîrziu. (Dar nu chiar întodeauna. Uneori împlinirea se lasă așteptată toată viața. Liudmila Savelieva a început cu „lozul cel mare".

— Și acum ce vă mai doriți ? — am întrebat-o. În ce vă vom vedea în 1972 ?

— Deocamdată citesc scenarii. Dar încă nu m-am oprit la nimic. Aștept. Știți, am convingerea că trebuie să ajungi (chiar ca actor) să ți se facă dor de cinema. Să simți că nu mai poți fără el. Să vii pe platou de fiecare dată cu emoțiile și prospețimea debutului. Și, oricît de greu ar fi uneori, neapărat să-ți aștepți rolul, rolul TĂU. Ce-mi doresc ? M-am născut la Leningrad în cumplita iarnă a blocadei. Și tare aș vrea să joc într-un film despre blocadă. Care să evoce tot ce a fost atunci la Leningrad, și în anii de după război, cînd ne era încă atît de greu... Toate acestea îmi sînt foarte apropiate, fac parte din mine...

— Și încă o întrebare. De cîte ori vă văd pe ecran, remarc cu plăcere plastica, muzicalitatea eroinelor dumneavoastră. Să se datoreze asta numai baletului, de care v-ați despărțit de dragul cinematografului ?

— Muzica îmi place foarte mult. Nu știu dacă această dragoste se răsfrînge asupra eroinelor mele, dar în mine aud într-una muzică. De altfel, cînd lucram la „Război și pace", Bondarciuk îl invita adesea pe actori în cabina lui și ne punea muzică de Ceaikovski, Rahmaninov. Asta ne-a ajutat foarte mult. Îmi mai plac Bach, Gluck, Sibelius, Prokofiev. Cred că în viață trebuie să avem cu toții muzica noastră, cu toții, nu numai actorii.

Natalia Laghina

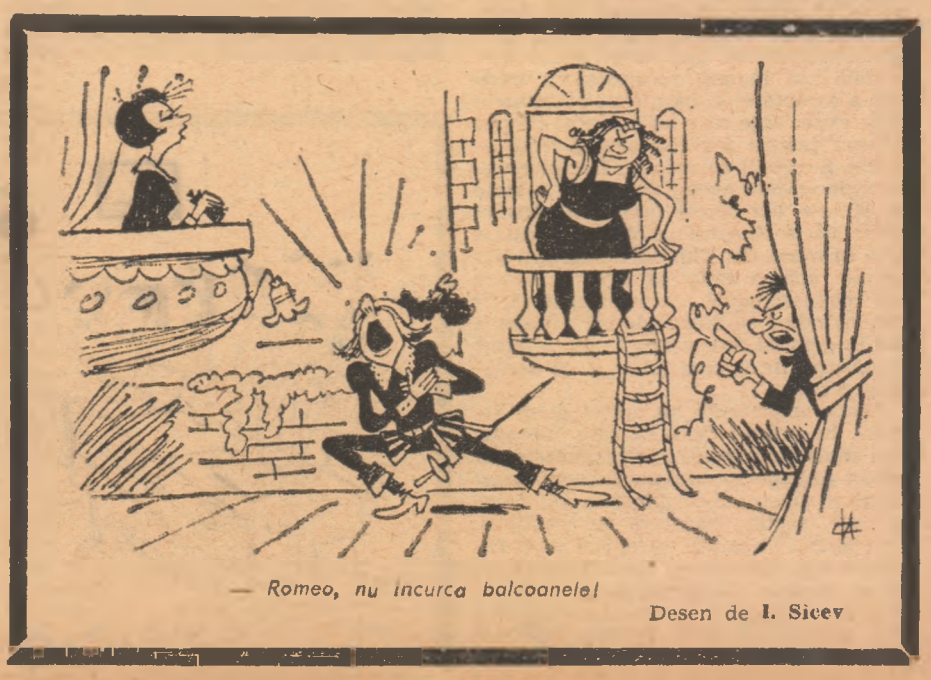

— Romeo, nu incurca balcoanele!

Desen de I. Sicev

PSIHOFIZIOLOGIE

Privirea culege şi creierul alege

Ochii sînt cele mai active organe de simţ ale omului. Alţi receptori senzoriali, ca urechile de pildă, acceptă oarecum pasiv semnalele care le sosesc, dar ochii se mişcă incontinuu atunci cînd scrutează lumea vizibilă şi o cercetează în amănunt. Mişcările ochilor joacă un rol important în percepţia vizuală, iar analizarea lor poate contribui la lămurirea modului în care se produce aceasta. Ele sînt necesare din motive fiziologice : informaţiile vizuale pătrund numai prin mica pată galbenă din centrul retinei, care posedă cea mai mare concentraţie de fotoreceptori. Aşadar, ochii trebuie să se mişte pentru a furniza informaţii complete asupra obiectelor privite. Muşchii care determină mişcările oculare şi care se află sub controlul creierului dirijează ochii spre punctele de interes maxim. Cînd privim un obiect staţionar ochii rămîn o clipă nemişcaţi, fixînd un anumit punct din cîmpul vizual, după care se îndreaptă rapid spre alt punct. Deplasarea privirii este sacadată ; cam 2-3 sacade pe secundă. Mişcările sînt atît de rapide, încît ocupă abia 10 la sută din timpul de privire.

Impulsurile urmează o cale care trece prin cristalin, retină şi nervul optic şi activează celulele nervoase din cortexul vizual al creierului, unde se formează imaginea obiectului privit. Desigur, această imagine îmbracă forma unei activităţi nervoase, fiind total diferită de imaginea obiectului aşa cum apare aceasta pe retină. Sistemul de memorizare al creierului are probabil o reprezentare interioară a fiecărui obiect. Familiarizarea cu un obiect este tocmai procesul construirii acestei reprezentări. Recunoaşterea unui obiect este procesul de „potrivire", corespondenţa dintre obiectul privit şi reprezentarea interioară din sistemul de memorare. Modul în care se produce recunoaşterea constituie încă un subiect de controverse. Unii psihologi afirmă că obiectele sînt recunoscute dintr-o dată fără analizarea părţilor componente. Mai recent a fost formulată însă ipoteza recunoaşterii treptate a caracterelor, bazată pe rezultatele unor experienţe care au măsurat timpul necesar pentru a recunoaşte diverse obiecte. Subiecţii cu care au fost efectuate experienţele aveau de privit o serie de obiecte (de obicei figuri abstracte) şi de găsit obiectul „ţintă" înregistrat deja în memorie. Timpul de care aveau nevoie spre a examina fiecare obiect (fie recunoscîndu-l ca un obiect-ţintă, fie respingîndu-l ca diferit de cel cunoscut) era în general foarte scurt, dar a putut fi măsurat în diverse feluri şi cu destulă precizie.

Aceste experienţe au arătat două lucruri. În primul rînd, că este necesar mai mult timp pentru a recunoaşte un obiect-ţintă decît unul necunoscut. Acest rezultat sugerează că obiectele sînt recunoscute treptat, trăsătură cu trăsătură. Comparînd în minte un obiect cu o reprezentare interioară, dacă obiectul nu ne e cunoscut dăm repede peste o trăsătură necorespunzătoare reprezentării şi-l respingem fără să mai cotinuăm operaţia. La obiectele-ţintă verificăm însă toate trăsăturile. Al doilea rezultat a fost obţinut făcînd să varieze complexitatea obiectului-ţintă memorat. S-a văzut că recunoaşterea unui obiect complex durează mai mult decît a unui obiect simplu. Şi această constatare favorizează ipoteza recunoaşterii treptate : avem nevoie de mai mult timp pentru a recunoaşte un obiect complicat, dat fiind că avem de verificat un număr mai mare de trăsături. Evident, obiectele simple şi cele foarte familiare fac excepţie şi pot fi recunoscute dintr-o dată ca entităţi separate.

Dar dacă reprezentarea interioară a unui obiect în memorie însumează un ansamblu de caractere, se nasc două întrebări. Care sînt aceste caractere şi, respectiv, ce componente ale unui obiect alege creierul ca elemente-cheie pentru identificarea obiectului ? Cum sînt integrate aceste caractere şi raportate unele la altele pentru a forma reprezentarea interioară completă a obiectului? Studiul mişcărilor oculare în cursul percepţiei vizuale a furnizat răspunsurile. Subiecţilor cu care au fost făcute experienţele li s-a dat să privească o imagine sau un obiect destul de mare şi aşezat destul de aproape pentru ca să nu poată fi înregistrat pe pata galbenă dintr-o singură privire. În aceste condiţii, privitorul trebuia să-şi plimbe ochii pe imagine sau obiect, fixînd pe rînd părţile pe care voia să le vadă clar. Se poate presupune că el se uita la trăsăturile pe care le socotea caracteristice, căci acestea îi furnizau cele mai multe informaţii. Experienţele cu imagini liniare simple, cu poligoane, au arătat că privirea tinde să se fixeze asupra unghiurilor, care par să fie principalele caractere folosite de creier pentru a memora şi recunoaşte desenul. În cazul imaginilor complexe, ochii insistă asupra trăsăturilor cu un mare număr de informaţii, concentrîndu-se asupra detaliilor neobişnuite sau neprevăzute, cum sînt contururile neregulate şi care se modifică repede. Concluzia este că, pentru a-şi aminti şi a recunoaşte un obiect, creierul alege amănuntele informative.

Răspunsul la a doua întrebare a fost găsit cercetînd ordinea în care ochii fixează diversele elemente caracteristice.

Această ordine nu este întîmplătoare ; liniile care reprezintă sacadele dintre fixări nu se întretaie haotic, ci urmează un circuit care include caracterele cele mai importante ; adeseori circuitul este parcurs de mai multe ori. În consecinţă, cercetătorii presupun că în reprezentarea interioară a unui obiect diversele caractere ale acestuia sînt legate între ele în succesiunea adoptată de privire cînd a examinat obiectul pentru prima oară, succesiune care persistă în memorie. Pentru acelaşi obiect sau aceeaşi imagine calea urmată de privire în cursul explorării variază de la om la om. Pe de altă parte, acelaşi om foloseşte căi diferite pentru obiecte diferite.

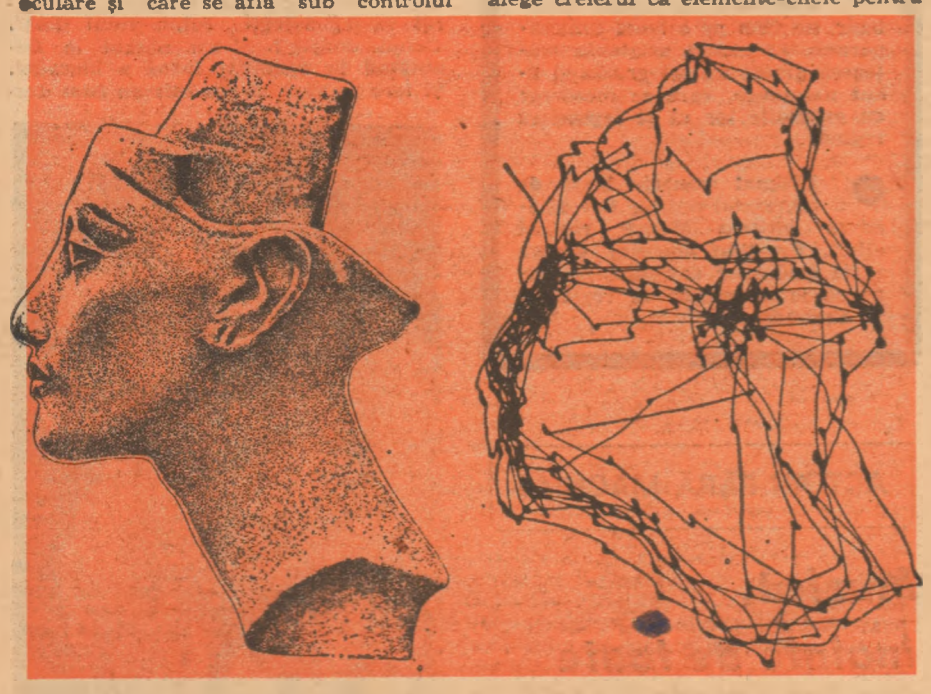

Privind bustul lui Nefertiti ochii urmează un parcurs regulat, pe care-l repetă de mai multe ori, insistînd asupra trăsăturilor mai importante. (Experienţă făcută de A. Iarbus la Institutul pentru problemele de transmitere a informaţiilor din Moscova)

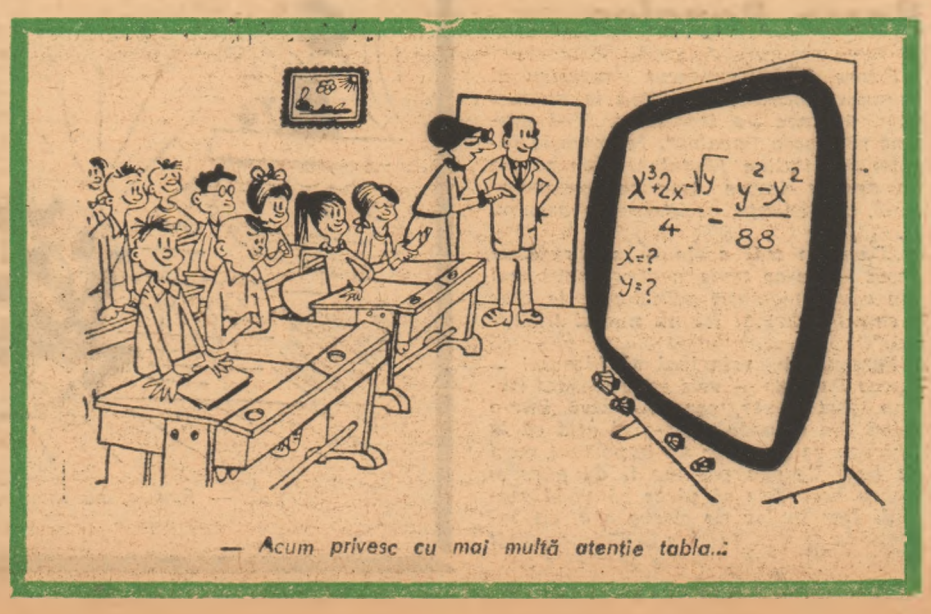

— Acum privesc cu mai multă atenţie tabla...

ZOOLOGIE

Şi animalele fac temperatură

Animalele sălbatice bolnave sînt foarte greu de depistat. Ele se ţin pe picioare pînă la ultima suflare, cum se spune ; numai atunci cînd şi picioarele le cedează ne dăm seama că li se apropie sfîrşitul. Dar temperatura nu este, oare, şi la ele, la fel ca la om, un indiciu de boală ?

Natura a dat păsărilor cea mai mare temperatură corporală, căci unele au 42—44 de grade. Dar şi unele animale ca : lupul, ghepardul, iepurele şi altele, au o temperatură corporală normală mai mare decît aceea a omului, anume 39 de grade. Această temperatură creşte ea oare mai mult în caz de boală ? La unele păsări bolnave se constată o creştere a temperaturii dar numai pînă la 42—44 de grade; la o temperatură mai mare, în unele organe şi ţesuturi încep modificări ireversibile care se soldează totdeauna cu moartea.

Cum se explică, însă, că în general nu există făpturi cu sînge cald care să aibă o temperatură corporală sub 25 de grade sau peste 45 de grade ? Şi cum izbutesc, să zicem, urşii albi şi bruni să-şi menţină o temperatură constantă, în ciuda diferenţelor mari de temperatură ale mediului în care trăiesc în diverse regiuni ale globului ? Dar cîte alte întrebări nu ridică sistemul de reglare a temperaturii organismelor vii! I.K. Ivanov de la Institutul de fiziologie „I. P. Pavlov" remarca recent că principiul de funcţionare al „termostatului fiziologic" este încă în ansamblu o enigmă. Deşi s-au făcut destule încercări de a-l elucida. Un cercetător din Moscova a formulat chiar o ipoteză asupra fenomenului. A ajuns însă la ea pe căi ocolite.

El se ocupa de mai mult timp cu găsirea unui material din care să confecţioneze elementele sensibile ale unor noi tipuri de termometru. Şi a studiat în acest scop un mare număr de lucrări de specialitate. Într-una din ele a descoperit, într-un tabel al coeficienţilor de dilatare liniară a materialelor, o anomalie flagrantă : coeficientul cromului era, în comparaţie cu al celorlalte metale, de o sută de ori mai mare. Această anomalie, vădită însă numai în preajma temperaturii de circa 36,5 grade Celsius, face ca la această gradaţie şi ceva mai mult sau mai puţin aproape toate proprietăţile cromului să se modifice. Şi cercetătorul s-a gîndit că cromul ar putea fi un bun conductor pentru măsurarea temperaturii.

Dacă am încerca să reproducem pe un grafic modificarea proprietăţilor cromului în funcţie de temperatură ar trebui, deci, să începem numărarea de la 36,5 grade. Pe ambele laturi ale cotei, majoritatea curbelor s-ar avînta brusc în sus. Iar dacă am compara apoi graficul care indică creşterea temperaturii la animalele cu sînge cald cu graficul anomaliilor cromului am observa că „ramificaţiile" celor două grafice coincid. Cea dreaptă urcă brusc între 36,5 şi 44 de grade, cea stîngă — între 27 şi 36,5 grade. Dacă coincidenţa dintre grafice va fi o pură întîmplare, şi-a spus cercetătorul, ipoteza va rămîne în stadiul de ipoteză. Dar dacă experienţa ulterioară va confirma ipoteza ?!...

Ursul are un ingenios sistem de reglare a temperaturii corporale, dar uneori recurge şi... la surse exterioare de încălzire.

Orice sistem de reglare, inclusiv cel viu, nu poate fi conceput fără conductori primari care înştiinţează cu exactitate ce se petrece sau ce se schimbă în jurul sistemului respectiv. Conductorii sînt, se ştie, elemente foarte sensibile. Din ce „materiale" să fi fost însă ele construite în cursul evoluţiei ? Răspunsul vine parcă de la sine : a fost nevoie de materiale care, la schimbarea temperaturii în preajma unui anumit punct, să-şi modifice şi ele brusc şi în acelaşi timp anormal proprietăţile. În plus, materialul pentru conductori trebuie să fie foarte răspîndit în natură, să aibă stabilitate chimică să fie inofensiv şi accesibil celulelor vii.

În raport cu aceste cerinţe, teoria avansată de cercetătorul amintit pare verosimilă. Într-adevăr, cromul există în scoarţa terestră pretutindeni şi în mari cantităţi. El există şi în organismul uman. Proprietăţile sale chimice nu-l fac „contraindicat" pentru celulele vii. Dar şi mai interesant este faptul că anomalia de care aminteam se vădeşte la temperaturi apropiate de 37 grade.

Şi acum să aruncăm o privire imaginară asupra „ramificaţiei" din dreapta graficelor. Traiectoria bruscă a curbei indică o mare sensibilitate a conductorului între 36 şi 44 de grade. Cele mai mici modificări ale tempe-

raturii duc la sporirea valorii semnalului, concretizată în modificarea termo sau electroconductibilității, a forței electromotoare sau dilatării termice. Dar numai conductorul „de crom" reacționează așa ? Ar fi greu de spus ce fel de semnale utilizează animalele ; un lucru însă este cert, anume că ele asigură reglarea temperaturilor. În gama de temperaturi a „ramificației" din dreapta, aceea care indică anomaliile cromului, au apărut prin urmare — și există și acum — sisteme de reglare a temperaturii pentru majoritatea animalelor cu sînge cald.

Un alt grup de animale, care trăiesc mai ales în Australia, America de Sud și Noua Zeelandă s-a orientat însă către „ramificația" din stînga a anomaliilor cromului, pe intervalul de temperaturi cuprins între 25 și 36,5 grade. Se constată astfel temperaturi coborîte la furnicarul, ornitorincul, ursulețul coala și cangurul din Australia.

Ce se întîmplă, însă, cu animalele în cursul hibernării? Urșii, bursucii și alte animale cu sînge cald își „deplasează" în cursul hibernării sistemul de reglare a temperaturii din „ramificația" dreaptă spre cea stîngă transferînd în același timp și în același sens nivelul — nemodificat după cît se pare — al semnalelor.

— Apropo, cum stai cu experiențele ?

TEST

Sîntem obiectivi, sîntem subiectivi?

Subiectivitatea este rareori o calitate. De cele mai multe ori, de la subiectivism la egoism nu mai este decît un singur pas. De aceea atitudinea obiectivă față de semenii noștri și față de împrejurări este mult mai recomandabilă. Dar și în acest caz trebuie să ținem seama de o condiție : obiectivitatea să nu fie niciodată confundată cu lipsa de interes față de cei din jurul nostru. Tocmai această trăsătură de caracter încearcă s-o investigheze testul pe care-l propunem. Bineînțeles, rezultatul investigației atîrnă de sinceritatea cu care răspundem la întrebări (prin „da" sau „nu").

1) Corectați greșelile de ortografie din scrisorile pe care le primiți ?

2) Cînd nu v-a plăcut un film sau o carte spuneți : „A fost foarte prost", în loc să afirmați : „Nu mi-a plăcut" ?

3) Credeți că soarta v-a nedreptățit ?

4) Notați cărțile împrumutate prietenilor ?

5) Condamnați „fără drept de apel" pe cei care săvîrșesc o greșeală, spun o minciună, fac o gafă sau nu sînt punctuali ?

6) În tren, tramvai sau autobuz luați inițiativa de a deschide sau a închide geamul dacă vă este cald sau frig ?

7) Cînd cîștigați la șah sau la orice alt joc de societate explicați partenerului (sau partenerilor) de ce și cum a pierdut ?

8) Faceți totdeauna efortul de a-i ajuta pe cei care vă solicită sprijinul să găsească adresa căutată ?

9) Răspundeți totdeauna la telefon chiar cînd sînteți ocupat ?

10) Știți să ascundeți față de cei din jur necazurile și supărările dv. ?

11) Cînd socotiți că un medicament vă ajută, îl recomandați prietenilor spunîndu-le : „Este, fără îndoială, cel mai bun leac pentru boala ta" ?

12) Credeți că libretul C.E.C. este inutil ?

13) Credeți că cei care poartă părul lung sau barbă ar trebui să se tundă sau să se radă ?

14) Socotiți că copiilor trebuie să li se cumpere îmbrăcămintea necesară fără a ține seama de gustul lor ?

15) Îi întrebați de multe ori pe cei care vă sînt dragi : „La ce te gîndești" ?

16) Vă gîndiți mult atunci cînd faceți un cadou ca el să aibă o semnificație ?

17) Considerați că este necesară interzicerea prin lege a unor toxice ca : alcoolul, tutunul etc. ?

18) Credeți realmente că contribuiți la fericirea unei persoane ?

19) Cînd sînteți cu un prieten sau o prietenă care vor să vă facă o confidență, încercați să evitați acest lucru ?

20) Vă face mai multă plăcere să învățați ceva de la cineva decît să-i învățați dv. pe alții ?

21) Vă place să scrieți scrisori rudelor sau prietenilor ?

22) Vă place să călătoriți în grup în excursii ?

23) Succesele dușmanilor dv. vă fac plăcere ?

24) Iubiți romanele care „se termină bine" ?

25) Aveți toată încrederea în prietenii dv. intimi ?

26) Într-o conversație, chiar dacă nu știți despre ce e vorba, luați automat apărarea soțului (soției) dv. ?

27) Pentru a evita o neplăcere unui prieten riscați să vă alegeți dv. cu una mai mare ?

28) Aveți notate în agendă zilele onomastice și aniversările celor din anturajul dv. ?

29) Cînd sînteți prezentat(ă) cuiva care are nevoie de dv. sînteți foarte amabil(ă) ?

30) Cînd intervine o supărare între persoane cunoscute încercați să le împăcați ?

COTAREA

Marcați 1 punct pentru fiecare „Da" de la întrebările : 1, 4, 7, 8, 9, 10, 15, 16, 18, 21, 22, 24, 25, 27, 28, 29, 30.

Marcați tot 1 punct pentru fiecare „Nu" de la întrebările : 2, 3, 5, 6, 11, 12, 13, 14, 17, 19, 20, 23, 26.

Răspunsurile inverse la întrebări nu se cotează. De pildă „Nu" la întrebarea 1 nu vă va da dreptul la nici un punct.

Apoi numărați punctele. Dacă ați colectat mai mult de 18 puncte înseamnă că sînteți deschis față de cei din jur, gata să-i ajutați, obiectiv, dar ponderat.

Dacă însumați 12—17 puncte sînteți destul de egoist și interesat, subiectiv în relațiile cu cei care vă înconjoară.

Dacă n-ați totalizat nici 12 puncte, înseamnă — asta-i situația ! — că sînteți foarte egoist și nu trebuie să vă mirați că viața este pentru dv. cam dificilă.

ELECTRONICĂ

Case proiectate de mașini

Pe un ecran cu tub catodic apare desenul unei case. Arhitectul care se află în fața pupitrului de comandă al unui calculator electronic apasă pe niște clape și înfățișarea casei se schimbă în conformitate cu imaginea pe care și-o formează el și o comunică mașinii. O fereastră se mută astfel de la stînga la dreapta. Panta acoperișului se îndulcește puțin. Planul de ansamblu „ascultă" pe loc de comenzile care îi sînt transmise, adaptîndu-se la noile idei ale arhitectului. Apăsarea pe o anumită clapă face schița să se rotească. În același timp, toate detaliile sînt înmagazinate într-un computer de dimensiuni mari, aflat în altă parte și deservind un mare număr de proiectanți. După ce planurile clădirii sînt terminate și „depozitate" în memoria calculatorului, acesta poate reproduce oricînd tot ce a memorizat.

Relatarea de mai sus nu este extrasă dintr-un roman științifico-fantastic. Ci se referă la un sistem aflat acum în faza de experimentare și a cărui menire este „să elimine munca ingrată din proiectare". Scutit de lucrările de rutină, arhitectul dispune astfel de mai mult timp pentru activitatea creatoare. Într-un proiect elaborat cu ajutorul computerului planurile de detaliu devin într-adevăr inutile, din moment ce construcția în întregime și orice parte a ei pot fi vizionate oricînd pe ecranul catodic și pe schițele ori imaginile în semitonuri livrate de mașină la cerere. Mai mult, computerul înregistrează nu numai desenele, ci toate elementele proiectului, inclusiv costul și lista materialelor pînă la ultimul cui.

O altă caracteristică a noului sistem este mobilitatea computerului. Arhitectul îl ia cu el la beneficiar, de unde poate stabili legătura telefonică cu centrul de prelucrare a datelor, unde sînt înregistrate toate proiectele, comunicînd pe de o parte ce dorește să vadă, iar pe de alta ce modificări sînt de făcut.

Avînd în față, pe ecranul fluorescent, schița casei arhitectul o modifică după voie apăsînd clapele computerului.

PSIHOLOGIE

Simțul timpului și temperamentul

Ce simte și gîndește un director de liceu, de pildă, cînd i se anunță că în clasa XI-a a izbucnit o bătaie, știind că are obligația de a interveni ? După unii psihologi, într-un asemenea caz există patru reacții posibile, dintre care numai una este caracteristică fiecărui om. 1) Va opri bătaia pentru că se bucură de prestigiu printre elevi; în tinerețe i s-a întîmplat și lui să se bată, îi înțelege pe copii, care se simt legați de el și îl ascultă. 2) Va acționa conform planului pregătit ; dat fiind că asemenea întîmplări neplăcute mai survin în școli, s-a gîndit dinainte la ce va avea de făcut. 3) Este perfect încrezător în posibilitățile sale de a rezolva pe loc o criză. Va intra în clasă și-i va potoli ușor pe bătăuși. 4) Ar dori mult să aibă la îndemînă un profesor pe care să-l delege în locul lui. Ar prefera mai degrabă să se ocupe cu planificarea celor necesare școlii în următorii cinci ani.

Aceste patru reacții rezultă din tot atîtea feluri de a privi timpul și, în consecință, evenimentele, din moment ce acestea se petrec în timp. Un eveniment ne poate aminti de trecut; se poate integra în ziua de azi, de ieri și de mîine, timpul fiind un tot; poate aparține exclusiv prezentului; sau poate fi proiectat în viitor. Modul de a privi timpul este legat de anumite trăsături temperamentale. Conform acestei concepții ar exista deci patru tipuri de oameni.

Tipul trecut are o imagine circulară a timpului : trecutul răsare de fiecare dată în prezent și apoi se întoarce înapoi sub forma amintirii. Indivizii respectivi adună suvenire și-și scriu jurnalul, povestesc întîmplările cine știe cărei mătuși bătrîne și nu uită niciodată să-și felicite prietenii de ziua lor de naștere. Sînt clasificați drept emotivi care judecă totul foarte subiectiv. De obicei, respectă un cod moral riguros și adesea sînt apreciați mai mult pentru ceea ce sînt decît pentru ceea ce fac. Această calitate le conferă o oarecare autoritate și ascendență asupra celorlalți, ca în cazul directorului care-și stăpînește elevii. În tinerețe, tipurile trecute sînt mai maleabile, dar în plină maturitate riscă să devină conservatoare, mai cu seamă în materie de îmbrăcăminte, artă, literatură etc., deoarece raportează totul la trecut și rămîn cu nostalgia acestuia. Idealul lor este să dezvolte un limbaj al inimii mai degrabă decît un limbaj al minții.

Timpul curge și pentru cei care-l văd în desfășurare, dar pentru ei viața este ca un covor care duce din trecut în prezent și mai departe în viitor. Fiecare eveniment este numai un pas făcut pe acest covor. Ieri, azi și mîine alcătuiesc un tot. Trecutul nu are nimic subiectiv, fiind un trecut istoric, pe care-l privesc detașat. Chiar dacă-și are locul ei, fiecare întîmplare trebuie să se integreze într-o imagine de ansamblu. Dorința de a așeza evenimentele într-o ordine istorică permite oamenilor din această categorie să elaboreze ipoteze, să tragă concluzii și să facă previziuni; cu alte cuvinte, să fie științifici.

La acest tip de oameni dorința de a avea o imagine completă este adesea confundată cu lipsa de entuziasm. Ei sînt caracterizați ca detașați, reci și indiferenți. De fapt, însă, nu sînt așa, dar e adevărat că le place să privească departe în viitor și în trecut. Dacă li se anunță un proiect sau li se cere un sfat își supun interlocutorii la un adevărat interogator, în așa fel încît aproape că le taie cheful de a mai întreprinde ceva. Dar într-o acțiune sînt o adevărată binecuvîntare, fiind competenți și știind ceea ce au de făcut și ei și cei din jur.

Al treilea tip este cel pe care nu-l interesează decît ce se întîmplă pe moment. Nu vrea să știe ce a fost în trecut și ce va fi în viitor. Nu integrează experiențele trecute în activitatea prezentă. Ca și directorul de la punctul 3, răspunde fără ezitare oamenilor sau situațiilor cu care este confruntat fără a folosi vreun plan preliminar. Un astfel de om face perfect față în situațiile critice sau urgente. El se poate ghida după indicații minore și acționează prompt. Nu are de hotărît între mai multe modalități de a acționa; evenimentul însuși îi spune ce să facă. Dar pentru că nu se gîndește la viitor, nu suportă nici măcar o scurtă întîrziere. În ochii lui așteptarea nu înseamnă amînarea unei acțiuni, ci refuzul ei și de aceea nu așteaptă. Eventual, încearcă să-i oblige pe cei din jur să se supună dorințelor sale și dacă nu reușește e în stare să rupă chiar o relație de prietenie.

Al patrulea tip este reprezentat de cei care-și pun toată încrederea în viitor. Indivizii respectivi „văd" mai întîi viitorul și abia după aceea își întorc privirea spre prezent care, pentru ei, este o realitate mai puțin pregnantă. Sînt mai preocupați să stabilească ce este posibil decît ce există acum. Pentru ei prezentul se află în umbră, iar trecutul în întuneric. Căldura și lumina îi așteaptă după cotitura șoselei, de cealaltă parte a muntelui. Își petrec viața luînd mereu curbe pentru a vedea ce e dincolo. Astfel de oameni pot avea idei foarte bune, dar nu și răbdarea necesară pentru a le realiza ei înșiși. Din același motiv sînt mai dezordonați și neglijenți; ei nu văd nici necesitatea de a finisa un lucru început.

După ce va mai fi dezvoltată și verificată, această clasificare a oamenilor ne va permite, poate, să-i înțelegem mai bine pe cei care nu seamănă cu noi și în același timp să ne împăcăm mai bine cu ei.

Poşta medicului

NELA MINU — Haţeg, jud. Hunedoara : **Scleroza în plăci** este o afecţiune probabil de natură virotic-alergică, caracterizată prin multiple focare de demielinizare răspîndite în special în măduva spinării, trunchiul cerebral şi cerebel. Evoluţia bolii se produce în puseuri, cu lungi perioade de acalmie. Ca tratament general preventiv : dietă echilibrată, intensă vitaminizare, evitarea stărilor infecţioase, a eforturilor fizice, a expunerii prelungite la frig, a gravidităţii (deşi se citează cazuri cînd sarcina a ameliorat simptomele !). Terapie antiinfecţioasă prelungită cu Tetraciclină asociată cu Cloramfenicol ; antialergic : asocierea de piramidon i.v. (soluţie 5%, începînd cu 1 ml şi crescînd zilnic cu 0,5 ml pînă la doza de 10 ml) împreună cu histamină intradermic (sol 1/1 000, 0,3 ml la 2—3 zile) în serii de 15 zile, repetate la 2 luni. Tratament cu Hydergin asociat cu ACTH şi vitamina B_1. Corticoterapie (Supercortil) asociată cu ACTH. În ultima vreme rezultate favorabile s-au obţinut cu imunosupresoare de tipul Imuran. Întreg tratamentul trebuie efectuat sub strict control medical.

ALARIC — Cluj : Marivaux, un vestit dramaturg francez din veacul al XVIII-lea, spunea că „Dragostea te face să crezi tocmai lucrurile de care ar trebui să te îndoieşti cel mai mult !" Cum nu-i timp de pierdut, trebuie să vă trataţi cît mai repede afecţiunea la un ginecolog, pentru a evita riscul unei cronicizări, cu complicaţii nedorite.

M. H. — Iaşi : Nu motive de ordin estetic ci **numai** tendinţele la ulceraţii sau infecţii (care implică şi riscul malignizării), impun distrugerea **nevilor melanici** (negi) prin electrocoagulare largă sau prin refrigeraţie cu clorură de etil (kelen).

DOBRESCU NICOLAE — Cîmpina : 1) Puteţi utiliza produsul hipocolesterolemic Clofibrat, indicaţiile principale ale acestuia fiind tocmai ateroscleroza cerebrală şi periferică şi insuficienţa coronariană. De asemenea, un nou produs antiateroscleroticc — activ în tratamentul fenomenelor de îmbătrînire neurovasculară — este Aslavital, sub formă de fiole şi drajeuri, în serii de 12 injecţii şi 12 drajeuri. 2) Un bun laxativ vegetal este decoctul de **cruşin** (plantă care intră de altfel şi în compoziţia preparatelor tipizate Cortelax, Laxatin şi Lichior purgativ), care se prepară în proporţie de 1—1,5%, luîndu-se 150 ml seara înainte de culcare. Bune rezultate dă şi produsul tipizat Galcorin, un mucilagiu vegetal foarte activ împotriva constipaţiei, din care se vor lua 3—6 linguriţe/zi înaintea meselor.

ANA MUREŞAN — Turda : 1) Presupunînd că în **guşa chistică nodulară** s-a efectuat o tiroidectomie subtotală, lăsîndu-se deci circa o cincime din ţesutul tiroidian, nu este necesară administrarea de extract tiroidian decît în caz de hipotiroidie. 2) Împotriva **scoreei** şi **matreţei** : fricţiuni zilnice la rădăcina părului cu : Rp. Anestezină 3,75 g, acid salicilic 12 g, t-ra capsici, t-ra chinae, t-ra cantaridae, cîte 30 g, liq. Hoffman ad 300 g. De asemenea, spălături bisăptămînale cu Bromocet, o lingură la un litru de apă sau cu săpun de sulf-gudron. 3) În general s-a renunţat astăzi la autohemoterapie, preferîndu-se gammaglobulinele sau anatoxinele. Rezultate favorabile dau şi pomezile Synalar N sau Locacorten.

SORINEL B. — Bucureşti : 1) Pe scurt, **aderenţele postoperatorii** pot fi definite ca nişte formaţiuni interviscerale (între organe) sau visceroparietale, de obicei multiple, constituite din ţesut conjunctiv. 2) În afara medicamentelor specificate de dv., un bun preparat pentru **terapia şi profilaxia calculilor** renali este Nephrolith, care se administrează de 3 ori/zi, cîte 1 sau 2 drajeuri înaintea meselor. 3) În afara mătăsei de porumb şi a cozilor de cireşe, **plante medicinale cu efecte diuretice** mai sînt : coada-calului, ienupărul, vinariţa, pedicuţa, merişorul de munte, roiba, sparanghelul şi rădăcinile de pătrunjel.

GHEORGHE MIHAI — Bucureşti : De la distanţă, judecînd şi după vîrsta dv., opinăm pentru o **artroză reumatică** a degetelor. Ca tratament : Piran sau Fenilbutazonă, Iozinan în soluţie cîte 50—100 de picături pe zi ; radioterapie şi balneoterapie cu ape sulfotermale la Herculane, Govora, Călimăneşti, Căciulata, Pucioasa.

P.V. — Bistriţa : 1) În **erecţiile slabe** se poate recomanda : Rp. Stricnină nitrică 0,03 g, calciu glicerofosforic, fier lactic şi fitină, cîte 10 g, extract şi pulv. liquiritia q.s. pentru 60 pilule. D.S. int. 3 pilule/zi. 2) Ca medicaţie tonică generală este mai bine să folosiţi Testosteron (25 mg la 3 zile) sau Testolent, o fiolă la 21 zile.

GILDA — Galaţi : Nu este deloc „normală" această scurgere ! Vă sfătuim deci să vă prezentaţi de urgenţă unui serviciu de ginecologie pentru un examen al secreţiei necesar la precizarea diagnosticului şi conduitei de tratament.

FRANCISC MI. — Pădureni : Înţelegem starea dv. sufletească în faţa unei afecţiuni care trezeşte oricărui profan teama de cancer. Deşi nu ne putem pronunţa de la distanţă, însăşi vîrsta soţiei dv. pledează pentru un nodul fibromatos benign, dar care întreţine celelalte tulburări descrise. Vă sfătuim deci, pentru liniştea soţiei dv., să solicitaţi internarea ei în Clinica ginecologică din Timişoara, unde specialiştii vor decide asupra oportunităţii operaţiei (lipsită de orice risc !).

(Continuare în pag. 11-a)

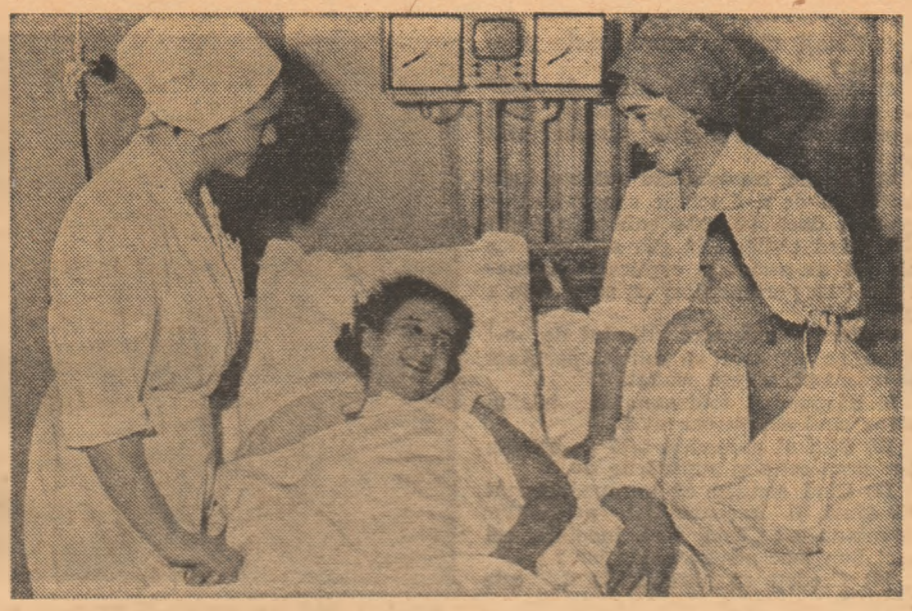

Cînd, după o complicată intervenţie chirurgicală, bolnava V. Grinevicius din Moscova a fost literalmente smulsă din ghearele morţii, a survenit o nouă complicaţie extrem de periculoasă: sîngele ei nu se mai coagula. În astfel de cazuri nu ajută nici sîngele conservat. Chirurgul şi anestezistul care cu cîteva clipe mai înainte redaseră bolnavei viaţa au hotărît însă s-o salveze şi a doua oară donînd fiecare cîte 300 mililitri de sînge proaspăt. Acum pacienta este în afara oricărei primejdii.

Foto : **L. Ivanov**

TEMĂ DE SEZON

O boală a anotimpurilor reci : reumatismul poliarticular

Rolul factorilor climatici în producerea reumatismului este de mult cunoscut. Această boală infecţioasă prezintă o mare frecvenţă în ţările cu climă rece şi umedă, în timp ce în regiunile cu climat cald este aproape inexistentă. De asemenea, crizele de reumatism se manifestă mai des în anotimpurile cu umiditate crescută, friguroase, cu oscilaţii bruşte de temperatură şi deplasări de curenţi de aer. Aşadar, durerile reumatice sînt mai intense toamna, iarna şi la începutul primăverii.

Dacă odinioară reumatismul constituia principala cauză de mortalitate la copii, datorită neaplicării unui tratament perseverent, ceea ce sporea de fiecare dată riscul reumatismului cardiac, progresele actuale ale medicinii permit vindecarea radicală a acestei necruţătoare boli printr-un tratament continuu de prevenire a recidivelor.

Profilaxia recidivelor, care trebuie făcută timp de cel puţin cinci ani de la prima criză de reumatism, va aplica următoarele măsuri :

În primul rînd se va asigura copilului reumatic un regim de viaţă şi de alimentaţie raţional, evitîndu-i contactul cu frigul şi cu umezeala ori traiul în locuinţe igrasioase.

Copiii vor consuma o cantitate mai redusă de sare, fără a o exclude însă total din alimentaţie. Se recomandă, de asemenea, să fie hrăniţi cu lapte, carne, precum şi cu 1—2 gălbenuşuri de ou pe zi, care exercită o bună acţiune profilactică împotriva unui nou atac reumatismal.

Eforturile fizice vor fi mult reduse la copiii care au inima atinsă. În anul cînd s-a produs criza de reumatism nu este permis tratamentul balnear.

O bună şi necesară măsură de apărare a organismului împotriva unei recidive o constituie asanarea aşa-numitelor „focare de infecţie" reumatică prin tratarea cariilor şi infecţiilor dentare, extirparea chirurgicală a amigdalelor hipertrofice, a vegetaţiilor adenoide şi controlul medical al sinusurilor.

Cunoştinţele pe care le avem astăzi despre tratamentul reumatismului demonstrează sensibilitatea **streptococului betahemolitic** la acţiunea antibioticelor. De aceea, pentru a feri copilul bolnav de reumatism de o nouă infecţie streptococică, se va aplica timp de cinci ani, zi de zi fără întrerupere, **penicilinoterapie** fie pe cale bucală, administrîndu-se cîte 2 tablete de penicilină V pe zi, fie sub formă de injecţii cu penicilină „de depozit" (de exemplu produsul românesc Moldamin, N.R.), o injecţie la interval de 8—10 zile.

În cazul cînd copilul reumatic a contractat între timp o amigdalită, trebuie instituit imediat tratamentul cu aspirină, o tabletă pentru fiecare 5 kilograme de greutate corporală, asociat cu penicilină injectabilă i.m., 200 000 u la interval de 6 ore, timp de 10 zile. Tabletele de aspirină vor fi luate cu lapte îndulcit cu zahăr în loc de apă, pentru a se proteja mucoasa gastrică a copilului, mai sensibilă la acţiunea acidului acetil-salicilic. Dacă există intoleranţă la aspirină, aceasta va fi înlocuită cu 3—4 tablete de Piran a 0,30 g pe zi, piramidonul fiind un antireumatic mai slab.

Copilul reumatic va fi controlat periodic atît de medicul pediatru de circumscripţie, cît şi de specialistul cabinetului de reumatologie teritorial, care stabilesc de la caz la caz tratamentul cel mai indicat pentru ca boala să nu recidiveze sau să progreseze, împiedicînd astfel reintrarea în circuitul normal al activităţii zilnice.

NOUTĂŢI

Animale exotice — boli exotice

Iubitorii de animale nu se mai mulţumesc în ultima vreme cu animalele domestice obişnuite, ci îşi aduc în case specii de animale tot mai rare. Animalele exotice însă pot suferi de o seamă de boli ciudate, necunoscute şi greu de tratat. Cele mai frecvente rămîn tulburările intestinale şi o formă deosebit de gravă de tuberculoză. În special maimuţele, care reclamă îngrijiri speciale, sînt expuse unor îmbolnăviri grave ale căilor respiratorii ce se pot transmite şi omului.

De aceea, specialiştii în medicină veterinară atrag atenţia să se renunţe la a creşte în casă animale exotice, care nu pot primi în ţările cu clima aspră îngrijirea de care ar avea nevoie. S-ar evita astfel suferinţe inutile acestor biete vieţuitoare şi în acelaşi timp s-ar preveni răspîndirea unor maladii necunoscute.

Pantofi... terapeutici !

Au fost lansaţi pe piaţă primii pantofi „preparaţi biologic", destinaţi persoanelor cu picioare... problematice. Acest nou gen de încălţăminte e prevăzut că căptuşeli şi cu branţuri din preparate de plante, ale căror esenţe tămăduitoare sînt degajate datorită căldurii piciorului şi acţionează asupra oaselor, articulaţiilor şi muşchilor ca un fel de „baie de aburi". În acelaşi timp, ele mai slujesc şi la profilaxia inflamaţiilor şi a bolilor de piele. În momentul de faţă se pun la punct şi o serie de accesorii ortopedice din plută poroasă impregnată cu extrase de plante medicinale.

esculap
esculap esculap
sculap esculap escula
lap esculap esculap esc
esculap esculap esculap
culap esculap esculap escu
ap esculap esculap esculap e
sculap esculap esculap escula
lap esculap esculap esculap e

Nervii pot fi transplantaţi !

Operaţii la creier şi pe măduva spinării, ca şi transplantări de fascicule nervoase şi de vase sanguine pot fi executate acum cu multe şanse de succes. Cele mai recente succese ale microchirugiei se datorează în primul rînd marilor progrese ale tehnicii medicale. S-au construit, de pildă, microscoape speciale, prin care medicul vede cîmpul operator luminat şi mărit de 10 pînă la 50 de ori.

În felul acesta au devenit operabile tumori ale creierului, aşa-numitele adenoame, care apasă asupra nervului ochiului, restrîngînd cîmpul vizual. Imaginea mărită face, de asemenea, posibile operaţii ale hipofizei fără ca pacientul să se mai teamă de o paralizie facială postoperatorie.

Recent s-au efectuat transplantări de nervi — deocamdată nervi ai pielii, mai puţin importanţi — precum şi transplantări ale unor vase de sînge. Înlocuirea arterelor obstruate de la periferia corpului, ca şi în inimă sau creier, prin proteze confecţionate din material sintetic sau prin vase de sînge mai puţin importante, luate din alte părţi ale corpului pacientului, au devenit operaţii de rutină.

În pofida mijloacelor tehnice actuale, o mică ezitare poate avea însă efecte dezastruoase în chirurgie. Într-o intervenţie microchirurgicală executată pe fascicule de nervi cu un diametru de numai o fracţiune de milimetru, cea mai uşoară tremurare a mîinii operatorului poate periclita reuşita intervenţiei.

Picioarele prea scurte pot fi lungite

Cine avea un picior mai lung şi altul mai scurt, datorită vreunui accident ori din naştere, trebuia să poarte pînă acum proteze costisitoare şi inestetice. Obiectele ortopedice sînt scumpe şi reprezintă o povară psihică pentru respectivul infirm.

Nu de mult, a apărut un nou procedeu operator cu ajutorul căruia pot fi lungite picioarele mai scurte. După cum reiese dintr-un articol publicat în revistele de specialitate există astăzi posibilitatea de a corecta, prin noua metodă, diferenţe de lungime la picioare între patru şi douăzeci de centimetri.

Fără cuvinte.

SAN MARINO

Mindrul nume Titano

De la Roma la San Marino nu-i prea departe. Trebuie să ajungi însă pînă la Bologna, iar de acolo să cotești brusc spre dreapta pe autostrada care duce spre orașul Rimini de pe țărmul Adriaticii. Lîngă Rimini se întinde Republica San Marino, care are o vechime de 1 670 de ani. Dar pentru mine n-ar fi fost prea simplu să intru în San Marino, întrucît ar fi trebuit să am un permis special. Am avut totuși noroc : un consilier sovietic urma să plece tocmai atunci pentru niște probleme urgente în republică, încît l-am rugat să mă ia și pe mine ca însoțitor.

Mașina noastră zbura ca vîntul spre hotarul statului suveran și neutru San Marino. Ghidurile turistice vorbesc despre republică în aridul limbaj al cifrelor și al comparațiilor cu figuri geometrice. Conform ghidurilor, deci, San Marino seamănă cu un dreptunghi cu o suprafață de 61 km² și 17 700 de locuitori, inclusiv emigranții. Liliputanul stat european are o mare densitate — 290 locuitori pe km². Drapelul republicii e bicolor : alb și albastru. Stema reprezintă trei munți acoperiți cu păduri și niște turnuri argintii pe creste. Limba oficială e italiana. Dar se vorbește și un dialect romaniol. Majoritatea locuitorilor sînt catolici.

Dar îți poți face, oare, o imagine despre o țară citind numai ghidurile ?

Cînd ne-am apropiat de San Marino începuse să se insereze. Și, curînd, s-a făcut întuneric beznă, de parcă cineva ne acoperea cu o pînză neagră cu multe găurele minuscule : stelele. „FIAT"-ul a trebuit să-și micșoreze mult viteza. Două ore mai tîrziu, după o cotitură bruscă, în fața privirilor noastre uluite s-a ivit o priveliște feerică. Sus de tot, scăldată într-o mare de lumini multicolore, prin bezna de nepătruns plutea ca o corabie dreptunghiulară cu cîteva etaturi.

— Asta-i San Marino, ne-a spus consulul.

Am trecut frontiera, nepăzită, a republicii după miezul nopții. Cînd am ajuns la porțile capitalei ne-am oprit și am citit o veche inscripție : „Straja orașului San Marino, numită de căpitanii regenți, trebuie să-i păzească porțile zi și noapte cu credință și devotament. Iar cei care vor să intre sau să lasă noaptea din oraș n-o pot face decît dacă au îndeplinit o îndatorire prevăzută de stat". Porțile nu erau păzite. Noi, sau mai exact consulul nostru, aveam să respectăm această cerință întrucît urma să participăm — eu numai ca privitor — la ceremonia schimbării căpitanilor regenți, ai căror predecesori dăduseră decretul în legătură cu apărarea porților capitalei republicii. Căpitanii regenți sînt conducătorii statului și reprezintă puterea executivă. Sînt doi și sînt schimbați din jumătate în jumătate de an : la fiecare 1 aprilie și 1 octombrie. Iar noi soseam în San Marino exact în ajunul originalei sărbători naționale, încît am pornit cu conștiința curată spre hotelul cu mîndrul nume „Titano".

L. Kolosov

Centrul orașului Manama din Bahrein.

Foto: R. Moiseev

ARHIPELAGUL FALKLAND

Vînătoare de tauri sălbatici

Caii înaintau greoi și ne hurducau cumplit. Era un chin să te ții pe cal fără șa, dar, așa cum mă încredințase Martinsen, nici un cal din Falkland nu e deprins cu șaua.

Încercînd să mă adaptez cît mai bine condițiilor neobișnuite ale călătoriei, îmi reproșam totuși că mă lăsasem convins s-o fac. Căci după o primă zi însorită, în Falkland de Est — cea mai mare insulă din arhipelag — vremea s-a înrăutățit brusc. Bătea un vînt șfichiuitor și cădea o ploaie rece tăioasă. Cînd vîntul s-a mai potolit, a început să ningă cu fulgi mari. Încît călătoria n-ar fi fost mai plăcută nici chiar cu automobilul, presupunînd că acesta ar fi putut circula pe stîncile golașe și prin turbării. Și apoi mă jenam de doctorul Slushar care ne primise la Port Stanley — principalul port și unicul oraș din arhipelag. Slushar îmi vorbise despre niște potentați din Londra care veneau uneori în Falkland numai spre a participa la exoticele vînători de tauri. În timp ce-mi povestea zîmbise ironic. Iar eu fusesem întru totul de acord cu el. Și iată că acum mă lăsasem și eu ispitit de exotism.

Martinsen, care nu fusese de față la discuția mea cu medicul, interpretase indispoziția mea în felul lui.

— Vă asigur că n-o să regretați, îmi spusese el. O să înghețăm puțin, dar în schimb o să vedem ceva interesant.

Încît nu mă mai împotrivisem și cerusem guvernatorului permisiunea de a vîna. De fapt nu mă interesa atît vînătoarea cît posibilitatea de a fi cît mai mult împreună cu Martinsen, un bătrîn norvegian care trăia din tinerețe în insulă.

Insula Falkland de Est este alcătuită în cea mai mare parte dintr-un cuarțit cenușiu închis, cu reflexe albăstrui, și din bazalt, pe care cresc numai mușchi și, pe alocuri, o iarbă aspră cu firul gros care amintește de praz. Solul stîncos alternează cu turbării. Mergeam pe marginea unui masiv stîncos și caii trebuiau să înainteze foarte atent pentru că mai tot timpul le lunecau picioarele pe mușchi și apoi trebuiau să ocolească coloniile de gîște sălbatice, care nu se sinchiseau de noi. De a[illegible], nici iepurii, de obicei atît de fricoși, nu fugeau din calea noastră. Ședeau cu miile pe versantul masivului, atît de înghesuiți unii într-alții încît blana lor alb-neagră putea fi luată drept pielea uriașă a unui animal fantastic.

Încă la Port Stanley aflasem că iepurii sînt o calamitate pentru Falklandul de Est. Acum 200 de ani, francezii au adus acolo trei perechi, dintre care una a murit. Nimeni nu credea că vor supraviețui într-o climă atît de aspră. Dar cele două perechi au început să se înmulțească vertiginos. Cum singurul lor dușman, vulpea, fusese exterminat la sfîrșitul secolului trecut, rozătoarele s-au înmulțit ca lăcustele. Încît acum insularii trebuie să poarte un adevărat război împotrivă-le, ca să poată păstra pășunile pentru oi și alte animale domestice sau sălbatice.

Insula Falkland de Est are o floră uluitoare. Vegetația scundă și, s-ar părea, aproape total nefolositoare asigură totuși traiul a milioane de păsări și animale. Căci insula e înțesată, cum am văzut, de iepuri, dar și de oi semisălbăticite, gîște și rațe. Păsările sînt atît de grase și leneșe, încît pot fi prinse cu mîna.

La un moment dat deasupra noastră s-au ivit niște condori. Sînt cele mai respingătoare răpitoare din lumea păsărilor. De obicei nu atacă animale vii, ci se hrănesc cu mortăciuni și cu resturile pe care le lasă alte răpitoare sau vînătorii. De aceea condorii împrăștie în jur un miros de hoit. Scîrboase păsări. Dar în văzduh sînt superbe. Nimeni n-a putut încă explica cum își găsesc hrana. Specialiștii afirmă că n-ar avea miros și că își caută prada numai cu ajutorul văzului. Dar ce fel de ochi trebuie să aibă, ca să poată zări un stîrv de la cîțiva kilometri !

Cirezile de animale sălbatice din Falkland de Est sînt unice în lume. Acum 300 de ani, din Patagonia vecină s-au adus niște bovine domestice, precum și un anumit număr de cai. Pe vremea aceea insula n-avea încă o populație stabilă. Animalele au fost aduse de niște marinari care se pare nu s-au mai înapoiat niciodată în arhipelag și timp de aproape o sută de ani animalele au rămas fără supraveghere. Încît coloniștii care au debarcat după un secol pe malurile insulei au fost uimiți văzînd pe o fîșie de uscat nelocuită, pierdută în imensitatea oceanului, un mare număr de animale sălbatice foarte asemănătoare cu cele domestice.

Caii sălbatici nu-i interesau pe noii coloniști. Cum erau foarte mici, nu erau buni de muncă și apoi nici carnea lor nu era comestibilă. În schimb cornutele mari și grase erau o mană cerească. De aceea au început să le vîneze cu atîta perseverență, încît la un moment dat au rămas numai 700 de capete. Și poate că nici acestea n-ar fi supraviețuit dacă în insulă n-ar fi debarcat Charles Darwin. Marele naturalist l-a convins pe guvernatorul din Port-Stanley că animalele aduse cîndva în Falkland din Patagonia s-au schimbat atît de mult cu trecerea vremii, încît constituiau o foarte valoroasă specie subantarctică. Prin selecția naturală se obținuseră exemplare pe care oamenii de știință le-ar fi dobîndit după mulți ani de eforturi. Și nu se știe dacă rezultatele ar fi fost la fel de strălucite.

În felul acesta, exterminarea animalelor a încetat. Vacile sălbatice au început să fie domesticite, dar cea mai mare parte a cirezilor a fost lăsată, la recomandarea lui Darwin, să trăiască ca și pînă atunci. Totuși, curînd s-a observat că numărul animalelor lăsate în libertate scădea simțitor — din cauza taurilor. Între taurii adulți și tineri se dădea o neîntreruptă și înverșunată luptă, care ducea la pieirea în masă a animalelor tinere. În plus, lucru și mai grav, masculii bătrîni începuseră să devină agresivi față de vaci în momentul cînd acestea trebuiau să fete. Dacă vacile nu izbuteau să se desprindă de cireadă și să se ascundă, viața lor și a viițeilor era pecetluită. De aceea s-a permis vînarea taurilor, care este însă la fel de primejdioasă ca și vînarea ursului numai cu cuțitul.

Conform unei vechi tradiții insularii nu trag în tauri cu arme de foc, ci folosesc doar niște bile metalice prinse de o frînghie, lassoul și cuțitul. Vînătorul încalecă un cal dresat și, mai întîi, încearcă să despartă de cireadă taurul pe care vrea să-l ucidă. Simțind primejdia, fiara se repede numaidecît la călăreț. Dar calul fuge mai repede decît taurul, iar vînătorul își învîrte prada în cerc pînă cînd, alegînd un moment favorabil, se apropie de ea pe la spate. Atunci începe lucru cel mai greu și primejdios, căci în numai cîteva secunde, cît timp animalul n-apucă să se întoarcă cu fața spre cal, vînătorul trebuie să-i petreacă pe după picioarele din spate bilele metalice legate de frînghie și astfel animalul e împiedicat. Cum între timp taurul se întoarce cu fața spre vînător, acesta îl prinde de coarne cu lassoul și imediat sare de pe cal, lăsînd restul în grija acestuia. Rămas fără călăreț, calul o rupe înspăimîntat la fugă. Lassoul strîns legat de coarne se întinde ca o coardă. Taurul încearcă să se elibereze de lasso și se repede și el înainte, dar în elanul lui cade pe picioarele împiedicate din spate. În clipa aceea vînătorul îi împlîntă cuțitul în greabăn.

Totul se petrece mai repede decît am relatat eu. Încordarea din timpul vînătorii este enormă, iar riscul inimaginabil. La cea mai mică greșeală moartea vînătorului și a calului e inevitabilă. De fapt primejdia îi paște chiar din clipa cînd taurul e despărțit de cireadă. Vînătorul trebuie să fie un as ca să nu atragă asupră-i furia celorlalți masculi. Căci taurii zădărîți sînt în orice clipă gata să atace. Și oricît de bun ar fi calul, vînătorul nu poate scăpa cu viață, întrucît taurii întărîtați îl pot urmări ore în șir. Or nici un cal nu poate rezista la o asemenea cursă și, în cele din urmă, se prăbușește.

Am văzut corride în Spania, am auzit strigătele de entuziasm ale mulțimii de spectatori ațîțați de spectacol, am asistat deci la tot felul de patimi dezlănțuite de această luptă cu tauri. Dar una e să înfrîngi în arenă un taur furios, totuși crescut la fermă, și alta e să înfrunți de unul singur o fiară puternică, crescută în libertate. Chiar dacă greșește, toreadorul se mai poate salva. Dar vînătorul de tauri sălbatici nu greșește decît o singură dată.

Mă gîndeam la asta în timp ce beam ceai într-o grotă, unul din adăposturile lui Martinsen, și simțeam cum mă cuprinde spaima. Dar dacă Martinsen n-avea să prindă momentul favorabil și avea să lanseze piedica cu bile o clipă mai devreme sau mai tîrziu ? Nu l-aș putea ajuta cu nimic. N-am luat cu noi nici măcar o pușcă. De altfel arma de vînătoare nu face doi bani cînd e vorba de tauri.

Mă jenam, desigur, să-mi exprim temerile. Încît m-am mulțumit să-i spun lui Martinsen că îmi plăcuse plimbarea prin insulă, că culesesem destul material pentru un reportaj, încît nu era neapărat nevoie să mergem la vînătoare.

— Ar fi păcat, mi-a spus el. E atît de interesant ! Luna asta am vînat cinci tauri uriași, împreună cu niște vizitatori din Londra. Ar mai trebui doborîți vreo 40, dar guvernatorul nu mă lasă. Speră să vîndă niște permise.

— Dar ce, aveți puțini amatori ?

— Lumea e atît de departe de noi. Și apoi banii nu se găsesc pe toate drumurile.

— Totuși vînătoarea e atît de riscantă !

Încercam să-mi ascund cît mai bine temerile, dar Martinsen mă înțelesese și mi-a spus zîmbind :

— În primul rînd vînătoarea așa trebuie să fie, riscantă. Altfel nu se poate. Dv. o s-o priviți însă de la distanță. Cînd ne apropiem de cireadă, vă opriți, căci calul dv. nu e deprins cu vînătoarea. Iar dacă s-ar întîmpla ceva, vă refugiați în grotă ; aici taurii nu vin.

Vînătoarea s-a desfășurat însă așa cum am relatat mai sus, iar seara am mîncat un biftec à la Falkland: carne de taur friptă cu piele cu tot pe pietre încinse...

A. Ivancenko

— Eu ți-am cerut o pîine integrală...

PENTRU AUTOMOBILIŞTI

Implicaţiile stării de ebrietate

Acum cîteva luni, la periferia oraşului Stockholm, pe o arteră circulată, un automobil care gonea în zigzag cu 100 km pe oră s-a ciocnit de un alt automobil care staţiona reglementar. Conducătorul care provocase accidentul era beat. Scăpat ca prin minune, în timp ce încerca să iasă din maşina turtită, a fost literalmente atacat de trecătorii înfuriaţi. Izbutind să fugă, s-a baricadat într-o pivniţă, din care, de teama mulţimii, n-a îndrăznit să iasă pînă ce nu l-au scos poliţiştii.

De altfel, în toată lumea conducerea automobilului în stare de ebrietate face obiectul unei preocupări crescînde. În ciuda legilor adoptate statisticile apreciază că numai în Europa automobiliştii ameţiţi continuă să ucidă sau să schilodească anual peste 150 000 de persoane. Această cifră uriaşă se explică prin faptul că multe accidente nu sînt provocate de beţivi incorigibili, ci de automobilişti care se lasă antrenaţi ocazional să bea puţin prea mult. Aceştia se comportă normal la volan pînă în clipa cînd survine un incident neaşteptat. Şi reacţionează chiar şi atunci, dar cu o fracţiune de secundă prea tîrziu.

Ce s-ar putea face pentru a pune capăt acestui flagel modern? În primul rînd specialiştii din toate ţările ar trebui să se pună de acord asupra dozei limită de alcool din sînge, dincolo de care e imprudent a pune mîna pe volan. Într-adevăr, actualmente această doză variază, după ţară, între 0,30 şi 1,50 g de alcool la litrul de sînge. Diferenţele, considerabile, se datoresc faptului că oamenii nu reacţionează în acelaşi fel la aceeaşi cantitate de alcool. Cercetări îndelungate au dus în fine la certitudinea că o proporţie de 0,50 g alcool în sînge, adică conţinutul de alcool al unei ju-

Mic tub de testare a concentraţiei alcoolului în sînge, inventat pentru ca conducătorii auto să se controleze singuri dacă se pot urca la volan.

mătăţi de litru de vin, reduce mai mult sau mai puţin reflexele oricărui conducător auto. Cu alte cuvinte, începînd de la acest prag automobilistul devine un pericol pentru el însuşi şi pentru cei din jur, pericol care creşte concomitent cu nivelul alcoolului.

În afara lipsei unei unanimităţi de păreri asupra toleranţei fiziologice, mai există însă şi alţi factori care întîrzie încheierea unui acord internaţional asupra nivelului admisibil. Pe primul plan se situează vîrsta: doza de alcool care-l poate face pe un tînăr de 17 ani să meargă pe trei cărări va influenţa prea puţin un bărbat de 45 ani. După cum nu este indiferentă starea sănătăţii şi intervalul în care este băută o cantitate de alcool. Astfel, 4 pahare dintr-o băutură tare au un efect mai puternic dacă sînt date pe gît într-o jumătate de oră decît dacă sînt absorbite în 4 ore. Pe de altă parte, starea de beţie se modifică în timp: în primele două ore se accentuează, pentru ca după aceea reflexele să se normalizeze de la sine; or, în general acest fenomen este mai rapid decît scăderea alcoolului din sînge.

Kamceatka. Peisaj tipic.

Foto: A.P.N.

FĂRĂ PRECEDENT

Vipere pe masa de operaţie

Erau două exemplare rarisime. Dar amîndouă sufereau dintr-o „prostie". Colocatare ale unui „apartament" al grădinei zoologice din Moscova, într-o zi s-au încăierat din cauza unui şoricel şi, din cumplita încleştare, s-au ales amîndouă cu muşcături grave. Diagnosticul de inflamaţie a maxilarelor cu edem accentuat putea fi de altfel lesne ghicit după capetele lor umflate şi absenţa apetitului. Moartea care pîndea cei doi şerpi, căci despre astfel de animale e vorba, ar fi fost o grea pierdere pentru biologi, întrucît specia *Vipera lebetina* nu e prea des întîlnită în natură şi este, ca atare, extrem de preţioasă. Conducerea terariului a hotărît, de aceea, să le salveze viaţa supunîndu-le la o intervenţie chirurgicală nemaiîntîlnită în practica medicală.

Chirurgia modernă cunoaşte cîteva cazuri de intervenţie pe animale, dar numai la mamifere mari. Pentru aceasta există şi medicamente care le imobilizează. Cînd e vorba de şerpi, însă, mai cu seamă de şerpi extrem de veninoşi, cum sînt cei amintiţi mai sus, lucrurile se complică. În tot cursul operaţiei ei trebuie ţinuţi în mînă, urmăriţi clipă de clipă, spre a nu li se permite să atingă cu dinţii mîinile chirurgului.

Primul „pacient" a fost scos cu grijă din volieră şi dirijat spre masa de operaţie de unul din colaboratorii grădinii zoologice, as în prinderea şerpilor vii, care l-a apucat strîns de la baza capului. Luată astfel prin surprindere, vipera a început să se zbată atît de tare, încît abia-abia a putut fi imobilizată. Cel care o prinsese i-a trecut apoi tot trupul sub braţul drept, iar cu mîna stîngă i-a tras în jos maxilarul.

Chirurgul a palpat mai întîi umflătura cu degetele. După care a cerut penseta şi bisturiul. Trupul viperei se contorsiona ameninţător. Omul care o imobilizase se încorda şi el tot mai tare, ca s-o poată menţine în aceeaşi poziţie. Într-un tîrziu, doctorul a cerut unei asistente să spele pacienta. Vîrful seringei a pătruns în rană. Şarpele a început să se zbată şi mai tare. „Sanitarului" îi era din ce în ce mai greu să-l stăpînească. Cu atît mai greu cu cît nu-l putea strînge prea tare, spre a nu frînge vertebrele reptilei. Aşa se face că, la un moment dat, el n-a mai rezistat şi a simţit cum trupul greu al „pacientului" îi scapă de sub braţ. Fără să piardă o clipă, a ţipat cu glas tunător „retragerea". Într-o fracţiune de secundă, în jurul mesei nu s-a mai simţit suflare de om. Medicul şi surorile s-au lipit strîns de pereţii încăperii. Dar nici acolo nu puteau rămîne prea mult. Noroc că între timp vipera a fost din nou imobilizată. Şi astfel rana i-a putut fi spălată cum „scrie la carte".

Cel de-al doilea „pacient" a fost mai docil. Operaţia s-a desfăşurat fără complicaţii.

În momentul de faţă ambele pensionare ale terariului, eroinele întîmplării descrise, sînt în afara oricărei primejdii.

O ENIGMĂ ILUSTRATĂ

Cine-i contrabandistul?

Detectivul X. Y. a aflat că la vamă se va prezenta un traficant de stupefiante. De aceea, îi urmăreşte atent pe toţi cei care trec prin faţa vameşului.

1) Primul călător, un om între două vîrste, deschide valiza şi, spre stupoarea vameşului şi a detectivului, arată că nu are cu el decît... o periuţă de dinţi.

2) Apoi se prezintă o cuconiţă, extrem de degajată, care pare foarte de treabă. Dar oare declară tot ce are în geamantan?

3) Domnului îndesat îi se scotoceşte foarte atent valiza. Dar fără rezultat. Totul pare în regulă.

4) Şi totuşi... Unul din cele trei personaje care s-au prezentat la vamă este pentru detectiv, fără nici o îndoială, contrabandistul căutat. Şi anume, din două motive.

Dacă nu l-aţi descoperit şi dv., citiţi răspunsul în pag. 11.

UITE-L, NU E!

Lacul buclucaş

Locuitorii ţinutului Novgorod erau obişnuiţi de cînd lumea cu lacul Iamnoe, bogat în peşte şi loc de agrement favorit. Pînă într-o dimineaţă din anul acesta cînd pescarii, sosiţi la ora obişnuită, au constatat că făcuseră drumul degeaba. Lacul dispăruse. În locul lui rămăsese numai o groapă uriaşă care amintea de craterul unui vulcan.

Nordul ţinutului Novgorod, este, de astfel, mai de mult cunoscut pentru fenomenele sale carstice. Un număr de lacuri şi rîuri „se retrag" pentru ani de zile în subsol şi apoi revin la suprafaţă. Multe din ele sînt legate printr-o adevărată reţea de albii subterane, după cum au dovedit-o cercetările. Într-adevăr, peşti marcaţi introduşi de ihtiologi într-un lac închis, fără scurgere aparentă, au fost regăsiţi într-o apă aflată la 60 km depărtare.

Dar geologii n-au izbutit încă să descopere ce determină lacurile şi rîurile să se joace de-a v-aţi ascunselea. Parte din ele sînt foarte nestatornice: se ascund anual în pămînt; altele dispar la intervale de 5—10 ani.

A existat Robin Hood?

(Urmare din pag. 4-a)

voința regelui, în loc să-l îngrijească pe Robin Hood starețe l-a lăsat să sîngereze și să moară. Bătrînul șofer a adăugat că mormîntul eroului se afla în apropiere, dar că, din păcate, era pe teritoriul unei proprietăți particulare, mai exact al vilei lui Sir John Hermitage.

— N-ar avea nici un rost să-i cereți permisiunea. Sir John refuză pe toată lumea. Mai întîi pentru că are oroare de interminabilele povești despre Robin Hood, pe care a trebuit să le asculte în copilărie de la tatăl și bunicii lui, și apoi pentru că de curînd vila i-a fost jefuită de obiecte în valoare de circa 5 000 lire sterline. Putem totuși încerca. Vă duc eu cu mașina, gratis. În parc se poate intra ușor, căci e mare și nimeni nu ne întreabă nimic. Numai că trebuie să vă ascundeți ca să nu fiți văzut în mașină.

În parc am fost întîmpinați de niște polițiști cu cîini dresați, care adulmecau urmele hoților. Șoferul i-a salutat vesel și agenții l-au lăsat să intre.

— Vedeți construcția de colo? m-a întrebat el, arătînd spre o clădire mică cu un etaj. E vechea mînăstire în care s-a refugiat Robin Hood după ce a fost rănit. Acolo a fost lăsat fără îngrijire, cu rana deschisă, de către starețe. Printr-una din aceste ferestre a zvîrlit Robin ultima-i săgeată. „Să-mi săpați mormîntul unde va cădea săgeata..." Săgeata a căzut lîngă copacii aceia înalți. Dar noi n-o să mergem pînă acolo, căci am putea fi văzuți de proprietar care, în felul acesta, și-ar da seama de ce am venit. De altfel nici n-avem ce vedea în afară de un gard, un mormînt și o placă funerară.

Am încercat să apreciez cu privirea distanța dintre mînăstire și copaci și am stabilit că ar fi de aproximativ cinci-șase sute de metri. Putea, oare, o săgeată să ajungă atît de departe? E puțin probabil. Dar Robin Hood era un arcaș de elită, încît n-ar fi exclus să fi realizat și o asemenea performanță...

Între timp taxiul demarase. Polițiștii și cîinii lor dresați au rămas în parc.

— Sînt oamenii șerifului din Nottingham — mi-a explicat șoferul.

Urma să mai fac o ultimă vizită, de astă dată pe rîul Mown. Vă amintiți? Pe podul de peste acest rîu s-au întîlnit prima oară Robin Hood și Micul John și s-au duelat cu niște bîte? Am găsit apa imediat. Dar nu e un rîu, ci un pîrîiaș care susură la poalele unor copaci. Nici urmă de pod. Mi s-a spus că ar exista unul, dar unde? Nici agenția turistică, nici poliția nu m-au putut informa precis.

Înapoiat la Nottingham, în timp ce așteptam trenul de Londra am cumpărat de la un chioșc „Daily Express". Privirea mi-a căzut pe un articol al unui anume Tom Foy, specialist în tragerea cu arcul, care spunea că atunci cînd aude de Robin Hood îl pufnește rîsul. Căci Robin Hood a fost un nepriceput, care nu știa nici măcar să țină arcul în mînă. Am lăsat la o parte ziarul și cu cîteva minute înainte de plecare am cumpărat o cărțulie cu poze. De pe copertă mă privea un ins cu șapcă și un arc în mînă. Pe drum aveam ce să citesc: „Adevărata istorie a lui Robin Hood"...

Cine-i contrabandistul?

Răspuns

Detectivul a băgat de seamă că al treilea personaj a îngrămădit în valiză tot felul de lucruri alese la întîmplare: o pălărie prea mică pentru el, o pereche de pantofi desperecheați, o bucată de stofă plină de defecte.

Această constatare l-a făcut să privească mai atent valiza. Și a remarcat astfel că în partea dinăuntru, capacul e mai subțire decît pe dinafară; era vorba deci de un capac cu fund dublu. Și într-adevăr, acolo au fost găsite stupefiantele.

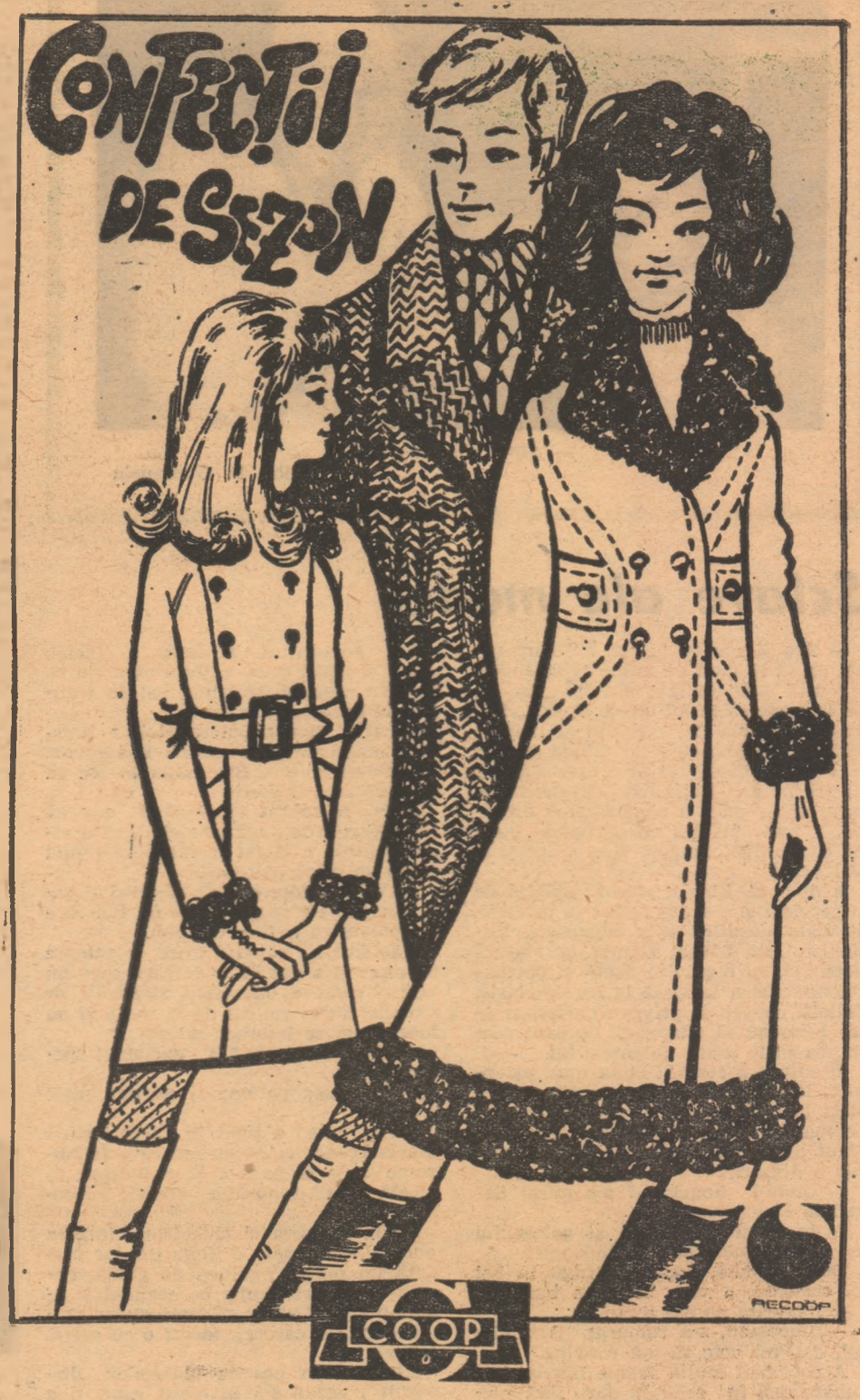

Magazinele universale și specializate ale cooperației de consum vă oferă un bogat sortiment de confecții după gustul și preferința Dvs.

Vizitînd magazinul „Hermes" — str. Șepcari nr. 16 — puteți alege pentru cei dragi cele mai frumoase cadouri — dintre articolele de artizanat realizate în secțiile de producție ale cooperației de consum.

Poșta medicului

(Urmare din pag. 8-a)

MILOFINOV DUMITRU — București: 1) Ne este greu să ne pronunțăm de la distanță. Inderalul se prezintă sub formă de comprimate de 10 și de 40 mg, încît puteți, eventual, reduce doza, dacă nu o tolerați pe cea maximă. 2) O intoxicație medicamentoasă (?) poate sensibiliza organismul, făcîndu-l astfel mai receptiv la o infecție secundară. 3) **Chinidina** este o substanță specifică în tahicardia paroxistică, fibrilații, aritmiile cardiace extrasistolice. 4) **Clofibratul** este un nou produs românesc indicat pentru combaterea colesterolului crescut și a ateromatozei cerebrale și periferice.

Fotografii se amuză

— *Asta-i ciine, nu om!*

Foto: **B. Geremisin**

Sclave ale modei

— Alo, Zinocika, tu ești ? Te-am sunat ca să-ți spun că miine te așteptăm la masă. Ești invitata noastră, așa că pe la șapte să te înființezi. Cum?... Nu, draga mea, nu. Cei care vin de obicei : Maria Ivanovna cu soțul, Linda cu sora ei și încă cîțiva, printre care, asta-i surpriză, un iluzionist extraordinar, care nu de mult a căpătat și o medalie ; e bun prieten cu bărbatul meu. Ei, ce s-o mai lungim, vino miine și ai să-l vezi !

A doua zi, Zina a plecat grăbită de la serviciu și s-a dus întins la prietena ei, unde musafirii se și adunaseră. Iluzionistul, un bărbat brunet, de statură potrivită, cu o privire ageră și pătrunzătoare, ședea la masă la loc de cinste. Ceilalți oaspeți îl priveau curioși și abia așteptau să sfîrșească de băut ceaiul, ca să le arate talentele lui.

În sfîrșit a sosit și clipa mult așteptată. Iluzionistul a împins ceașca, s-a șters la gură cu un șervețel, a luat de pe masă o linguriță de ceai aurită, a făcut niște mișcări rapide — și lingurița a dispărut.

— Unde-i lingurița ? s-a mirat Serafima Fedorovna.

— În buzunarul sting al paltonului dv., i-a răspuns amabil iluzionistul.

Entuziasmată, gazda a fugit în hol și, curioasă, a vîrît mîna în buzunar. Dar lingurița nu era acolo.

— Imposibil, s-a tulburat iluzionistul, dați-mi voie să mă conving.

A cotrobăit multă vreme într-un buzunar, apoi în celălalt, dar fără succes. Pe față i se citea o nedumerire vecină cu uluirea.

— Hm! Să mai încercăm o dată. Aveți un ou crud ?

Tăcută, Serafima Fedorovna i-a întins un ou. Iluzionistul l-a rostogolit pe masă și dintr-odată oul s-a făcut nevăzut.

— Ei, acum duceți-vă să vedeți ce-i în buzunarul paltonului dv, care mai adineauri era gol. Dar cu grijă fiindcă e viu.

Intrigată la culme, gazda s-a repezit din nou în hol și, după cîteva clipe, s-a întors în cameră cu o față ca de calcar.

— Am găsit un bilet de tramvai. Eu l-am pus acolo...

— Bine, dar altceva ? a întrebat-o maestrul, roșindu-se tot.

— Nimic.

— Ei, drăcia-dracului ! a șoptit enervat iluzionistul. Pe frunte îi lunecau broboane de nădușeală. Parcă aveți un palton vrăjit. Dați-mi voie să mai încerc o dată.

În clipa următoare, sub privirea uluită a invitaților de pe masă au dispărut trei sticle cu coniac. Cu un gest larg iluzionistul a arătat spre cuier. Buzunarul paltonului era iar gol.

— Ei, ce ziceți ? Și se crede celebru, bombăneau musafirii nemulțumiți. Mai bine s-ar lăsa păgubaș...

— Dacă nici de data asta nu reușesc, apoi mă las de meserie, mormăia și nefericitul iluzionist.

S-a concentrat puternic, a închis ochii, a șoptit ceva, a fluturat mîna și, ca prin minune, frumosul șal cu franjuri al gazdei a dispărut.

— E în mineca paltonului, a liniștit-o maestrul pe Serafima Fedorovna. În același palton. Bag mîna în foc că de data asta îl găsiți.

Abia a apucat însă să-și steargă transpirația de pe frunte cînd, ca o vijelie, gazda a intrat în încăpere ținînd strins in mînă paltonul.

— Vă rog foarte mult să-mi dați șalul înapoi, l-a rugat ea cu un ton care nu prevestea însă nimic bun.

Maestrul a căpătat brusc o paloare de mort și a dat să se retragă spre un colț al camerei. Musafirii, stînjeniți de situație, s-au ridicat de la masă și au început să se îmbrace grăbit.

— Au, ce-i asta ? a exclamat speriată Zina.

Din mîneca paltonului atîrnau niște franjuri.

— Ia uite ! a țipat în aceași clipă Maria Ivanovna. Și eu am ceva în buzunarul de la palton. Și a început să scoată una după alta sticlele cu coniac.

Linda și sora ei chicoteau într-un glas. Una scosese o linguriță, iar cealaltă un puișor galben de găină. Femeile s-au privit una pe cealaltă și abia atunci au văzut că toate aveau paltoane gri, în carouri, identice cu cel al gazdei.

...Intrînd în posesia obiectelor „dispărute", gazda s-a înveselit subit și a început să-l felicite cu căldură pe iluzionist. Acesta a salutat-o însă rece și a ieșit.

Pe stradă lumea circula grăbită. Femei și bărbați. Bărbații erau îmbrăcați unii într-un fel, alții altminteri. Dar femeile, absolut toate, aveau paltoane de mohair gri în carouri.

N. Elinson și V. Kașaev

Unde ești?

Ura ! În sfîrșit, mi se instalase telefonul ! Simțeam că mă sufoc de fericire ; așteptasem atîta clipa asta ; să aud gingașul clopoțel care vestește că cineva vrea să-mi vorbească. Și deodată a sunat de-adevărat. L-am lăsat să sune prelung, apoi am ridicat receptorul :

— Cu Koziulcik ! s-a auzit de partea cealaltă.

— Nu ținem așa ceva.

— Cum adică... nu ținem ? Nu e SMU ? a întrebat nedumerit interlocutorul.

— Nu. Acum e un telefon particular.

— Particulaaar ? a întrebat omul îngrozit.

— Da ! Imaginați-vă că a devenit telefon particular. Ei, ce să-i faci, e o problemă cam greu de înțeles, i-am replicat satisfăcut.

— Ești neserios ! a șuierat receptorul și a pocnit sec.

Exact după un minut a sunat însă din nou.

— Bună, Koziulcik ! Ei, cum rămîne? Ce fel de nevastă vrei ? Să nu fie nici prea frumoasă, ca să nu se uite toți după ea pe stradă și s-o dezbrace din ochi, dar nici pocitanie. Am dreptate ? Apoi să nu fie nici prea deșteaptă ca să nu te creadă pe tine prost, dar nici o proastă care să dea în gropi și să te plictisească.

— Scuzați, am dat să spun.

— Nu, nu, ascultă-mă : însoară-te cu o fată de la arhitectură ! Sînt talentate și au gust. Se îmbracă frumos și modest, cheltuiesc puțin, sînt gospodine, se pricep să aranjeze interiorul, își cos singure rochiile, mini, maxi, midi, știu să croșeteze...

— Dar pentru numele lui dumnezeu..., am izbucnit. E o casă particulară.

— Particulară ? A, scuzați că v-am deranjat, a exclamat glasul de cealaltă parte. Dar Koziulcik unde-i ?

Am vrut să pun jos receptorul, dar am auzit o altă voce care intrase pe fir :

— Tăticule ! țipa în receptor un puști de parcă cineva voia să-i facă o injecție. Să-ți spun o poveste : Iepurașul s-a dus la piață, și-a cumpărat un palton nou și apoi a plecat în deplasare... De ce-l deranjezi pe tăticu degeaba ? Știe el și fără povestea asta că azi e ziua ta... i-a răspuns tatăl.

Un timp telefonul a tăcut, de parcă îl supărase cineva, dar apoi, plictisit de atîta liniște, a țîrîit din nou. Am

ridicat receptorul în care cineva chicotea :

— Bună, bătrîne, să-ți spun un banc. Știi de ce nu vorbesc maimuțele ? A urmat o pauză și apoi : Ca nu cumva să fie puse să muncească. Ha ! Ha ! Ha !

— Eu nu sînt Koziulcik !

—Nu-i nimic, e bun și pentru tine. Așa că ia aminte !

Abia am închis însă aparatul cînd, chiar sub mîna mea, a zbîrnîit cu atîta putere de parcă săreau scîntei în juru-i.

— Ce înseamnă asta ? s-a auzit o voce care răzbătea din zgomotul unei fabrici în plină activitate.

— De ce țipați așa ?

— Cum să nu țip ? Vrei să-ți cad în genunchi și să te rog ?

— Sînteți așa de bun să-mi spuneți ce doriți ?

— Fraților, luați-vă mărfurile returnate !

Într-o singură zi, blestemată zi, Koziulcik a fost căutat de un centru de comandă pentru mobilă, de camera de copii găsiți de la miliție, de pompieri, de un ansamblu de cîntece și dansuri, de o secție de jucării nautice, de un cabinet de psihiatrie...

Înainte de miezul nopții, un individ cu o voce răgușită și care se cam bîlbîia, mi-a cerut :

— I-a su-suflă în recep-tor !

Eu l-am trimis însă la dracu, am băut un pahar cu lapte bătut ca să mă calmez, dar cînd somnul mă legăna mai dulce am fost trezit. Din duduitul unor motoare de avion răzbătea vocea unui bărbat care-mi transmitea un salut fierbinte din Siberia, de la pilotul Eduard Kukușkin.

Din ziua aceea efemer fericită, zi și noapte, luni de-a rîndul am fost urmărit de stafia foarte căutatului Koziulcik.

Eram criticat pentru imoralitate, pentru neîndeplinirea planului, eram învinovățit de greșita înțelegere a ceea ce înseamnă a fi uman, de înăbușirea talentelor și pentru încăpățînarea cu care mă împotriveam ca Volt Mitrelkin să se înscrie la școala de clovni.

Numai ce ațipeam și telefonul începea să țîrîie. Eram trezit în miez de noapte pentru ca din zumzetul unor mașini de calculat să mi se spună ultima anecdotă. La fiecare chenzină, mă suna o Siniuhina care începea să plîngă și mă ruga să o socotesc o parazită, dar s-o ajut să se îndrepte. Cînd îi explicam că greșise numărul, începea să se vaiete și să zbiere că toți bărbații ar trebui să fie internați la spitalul de nebuni.

Mereu mă suna un individ care îmi transmitea salutări de la Mikriukov. În fiecare zi, o femeie mă ruga să-i trimit niște meșteri buni care să-i zugrăvească pereții cu mătase, alta mă implora să-i fac rost de o piatră de mormînt din marmură neagră, iar unul, Pcisikov Vasili Ivanovici, mă suna regulat în fiecare zi, dis-de-dimineață :

— Tot eu sînt. Sper că și astăzi sînt primul care vă spune : Alo, alo !

Apoi începea să se tînguie că-i scîrțîie podeaua, că plouă în casă și că ușa arată ca o elice de avion. Iar la sfîrșit mă amenința cu Tribunalul militar.

Cu timpul am ajuns un automat care explica scurt și la obiect :

— E casă particulară. Acum e o casă particulară.

Unii mă credeau și nu mai reveneau, căutîndu-l pe respectivul Koziulcik pe alte fire ; alții însă mă sunau de multe ori la rînd ca să se convingă, iar, în fine, alții nu mă credeau de loc :

— Vă rugăm frumos, nu faceți glume în timpul serviciului și chemați-l urgent pe Koziulcik. Altfel, vorbim mai sus !

Iar Koziulcik care se ascunsese în aparatul meu de telefon rîdea de mine arătîndu-și cornițele.

L-am sufocat cu perne, l-am înfășurat într-o blană sintetică, l-am vîrît într-un dulap masiv, ba chiar și în frigider, dar degeaba.

Într-o zi am început să spun :

— Koziulcik a murit !

— Cum așa, nu se poate, ne-a promis...

— Da, dar după ce v-a promis a murit.

— Imposibil ! Cine o să ne dea acum vopsea ?

— A murit... A murit... A murit... repetam ca un papagal.

Atunci ei s-au împărțit în două : în optimiști și pesimiști. Optimiștii îmi spuneau : „Nu-i nimic. Toți ajungem acolo". Pesimiștii tăceau și se gîndeau ce repede zboară viața. Apoi închideau cu grijă telefonul fără să mă mai deranjeze.

De atunci a trecut un an. Nimeni nu-l mai cheamă pe Koziulcik. Iar mie mi s-a făcut parcă dor de el. Mă simt singur.

Unde ești Koziulcik ?

Boris Iampolski

LA MAROCHINĂRIE

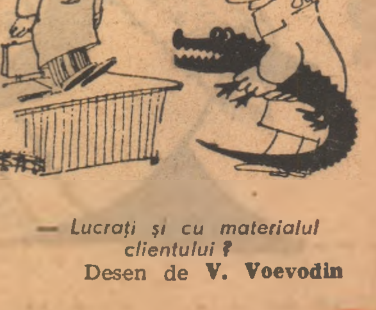

— *Lucrați și cu materialul clientului ?*

Desen de **V. Voevodin**

REDACȚIA : București. Piața „Scînteii". Tel. 17 60 10. Abonamentele se fac la oficiile poștale
Tiparul : Combinatul Poligrafic Casa Scînteii
40 460